

WET van2021
houdende-nieuwe regels inzake de vaststelling
van de verplichting van de werkgever tot
schadeloosstelling
(Ongevallenregeling 2021)

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat – in verband met nieuwe inzichten – het wenselijk is nieuwe regels met betrekking tot de vaststelling van de verplichting van de werkgever tot en van de aanspraken van een door een ongeval of beroepsziekte getroffen werknemer op schadeloosstelling, vast te stellen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

1. Minister: de minister belast met de zorg voor arbeidsaangelegenheden;
2. onderneming: een in de maatschappij als zelfstandige eenheid optredend organisatorisch verband.

Voor de toepassing van de wet worden met een onderneming gelijkgesteld:

- a. inrichtingen tot het verplegen en verzorgen van: zieken, bejaarden, bedlegerigen, dubbelgehandicapten, thuiszorg, kindertehuizen en zorginstututen;
- b. inrichtingen of takken van dienst onder beheer van de overheid of enig publiekrechtelijk lichaam, van rechtspersonen, voor zover aldaar werkzaamheden plegen voor te komen als in een onderneming plegen te worden verricht;
- c. de uitoefening van een vrij beroep en kantoren van rechtspersonen;
- d. het uitvoeren in eigen beheer van de bouw, de aanleg, de verbouwing, de herstelling of de sloping van gebouwen of bouwwerken of andere soortgelijke werkzaamheden.

3. werkgever: de werkgever in de zin van artikel 1613a van het Burgerlijk Wetboek;

Voor de toepassing van deze wet wordt voor zoveel betreft de werkgever, die zijn bedrijf in Suriname uitoefent, doch wiens onderneming buiten Suriname gevestigd is naast de werkgever diens vertegenwoordiger of agent in Suriname als zodanig aangemerkt. De Regering van Suriname, alsmede vreemde mogendheden of volkenrechtelijke organisatie, welke hier te lande vertegenwoordigd zijn, worden, indien zij werkzaamheden in eigen beheer doen verrichten, welke overeenkomen met die in een onderneming, ten aanzien van die werkzaamheden als werkgever beschouwd.

4. werknemer: de werknemer in de zin van artikel 1613a van het Burgerlijk Wetboek;

Als werknemers worden mede beschouwd volontairs, sportlieden, personen werkzaam in de amusementssector, leerlingen en dergelijke personen. Voor de toepassing van deze wet worden niet als werknemers beschouwd de ouders, echtgenote en inwonende kinderen van de werkgever, die uitsluitend voor zijn rekening arbeid verrichten, tenzij deze arbeiden met bij staatsbesluit als gevaarlijk te beschouwen stoffen, biologische agentia en machines. Met werknemer wordt gelijkgesteld de uitzendkracht ingevolge de Wet Ter Beschikking Stellen Arbeidskrachten door Intermediairs (SB 2017 no. 42).

5. loon: elke vergoeding, welke de werknemer voor zijn arbeid van de werkgever ontvangt, uitgezonderd overwerkgeden en vergoedingen voor het tijdelijk verrichten van werkzaamheden buiten zijn gewone arbeid. Indien het loon geheel of gedeeltelijk bestaat uit huisvesting, verstrekkingen in natura of uit beide, wordt de geldswaarde daarvan geschat. Voor de toepassing van deze wet gelden als loon tevens fooien of andere ontvangsten van derden, welke verband houden met ten behoeve van de werkgever verrichte arbeid, en die door de werkgever ontvangen en verrekend worden. Ten aanzien van volontairs, leerlingen en dergelijke personen wordt als loon aangenomen het minimumloon, dat een betaalde werknemer in hetzelfde bedrijf voor dezelfde of voor nagenoeg dezelfde werkzaamheden geniet.

Met werknemer wordt gelijkgesteld de uitzendkracht ingevolge de Wet Ter Beschikking Stellen Arbeidskrachten door Intermediairs (SB 2017 no. 42).

6. dagloon: het loon, dat de werknemer, toen het ongeval hem trof, gemiddeld per dag verdiende in de onderneming, waarin het ongeval plaatsvond. Het loon per dag wordt vastgesteld:

- a. door het uurloon te vermenigvuldigen met het gemiddelde aantal werkuren per week van de betrokken werknemer en het verkregen product in geval van een zesdaagse werkweek te delen door 6 en bij vijfdaagse werkweek te delen door 5;
- b. door het weekloon bij een zesdaagse of een vijfdaagse werkweek te delen door 6 respectievelijk 5;
- c. oor het maandloon te delen door 25 of 20; afhankelijk of op de werknemer respectievelijk van toepassing is de zesdaagse of vijfdaagse werkweek. Indien de werknemer slechts bij tussenpozen in de onderneming werkzaam is, wordt het dagloon geacht gelijk te zijn aan hetgeen soortgelijke werknemers gedurende een jaar gemiddeld plegen te verdienen, gedeeld door 300 of 240, afhankelijk of op de werknemer respectievelijk de zesdaagse- of vijfdaagse werkweek van toepassing is. Bij personen die slechts enkele dagen in de week werken wordt het gemiddelde dagloon berekend aan de hand van het aantal uren dat men gemiddeld in de week pleegt te werken en het aantal uren dat men gemiddeld per dag arbeid.

7. ongeval: een plotselinge, ongewilde, van buiten komende inwerking van geweld op het lichaam dat plaatsvindt in verband met het verrichten van arbeid en dat rechtstreeks en vrijwel onmiddellijk, objectief geneeskundig vast te stellen lichamelijk letsel veroorzaakt met blijvende invaliditeit of de dood als gevolg bij of van de werknemer, waaronder ook begrepen letsels opgelopen gedurende het reizen van en naar het werk waarbij gebruik is gemaakt van de kortst mogelijke route;

onder ongeval wordt verstaan lichamelijk letsel opgelopen gedurende het reizen van en naar het werk waarbij gebruik is gemaakt van de kortst mogelijke route en waaronder ook begrepen een

plotselinge ongewilde, van buiten komende inwerking van geweld op het lichaam dat plaatsvindt in verband met het verrichten van arbeid en dat rechtstreeks en vrijwel onmiddellijk, objectief geneeskundig vast te stellen lichamelijk letsel veroorzaakt met blijvende invaliditeit of de dood als gevolg bij of van de werknemer.

Onder ongeval wordt tevens verstaan:

- a. complicaties of verergeringen in de toestand van de medewerker na een ongeval, optredende als rechtstreeks gevolg van eerstehulpverlening of van een medisch noodzakelijke behandeling;
- b. zonnesteek, zonnebrand, bevriezing, verdrinking, verstikking, blikseminslag of andere elektrische ontlading, hitteberoerte en etsing door bijtende stoffen;
- c. uitputting, verhogering en/of verdorping ontstaan als gevolg van overstroming, , , noodlanding, schipbreuk of enige andere onvrijwillige afzondering van de buitenwereld;
- d. besmetting door ziektekiemen en elke vorm van niet-bacteriële vergiftiging en allergische reacties na contact met enige vaste, vloeibare of gasvormige allergene stof mits de gevolgen zich binnen 1 jaar na het ongeval manifesteren;
- e. verrekking, verstuiking, ontwrichting, scheuring van spieren en weefsels (ook indien ontstaan door een plotselinge krachtsinspanning);
- f. huidletsel aan handen en voeten in korte tijd ontstaan door wrijving met harde voorwerpen;
- g. miltvuur, koepokken, mond- en klauwzeer, trichophytie (ringvuur), ziekte van Bang en sarcoptesschurft.
- h. het ontstaan van wondinfectie en de daaruit voortvloeiende gevolgen en bloedvergiftiging door een gedekt ongeval.
- i. lichamelijke functiebeperkingen als gevolg van een acceleratie/declaratie trauma in de cervicale wervelkolom (Whiplash).

Ongevallen ten gevolge van bestaande ziekten, lichamelijke of geestelijke gebreken en afwijkingen vallen niet onder deze regeling.

8. beroepsziekte: Een beroepsziekte is een ziekte of aandoening als gevolg van een belasting die in overwegende mate in arbeid of arbeidsomstandigheden heeft plaatsgevonden. De beroepsziekten zijn opgenomen in een bijlage bij deze wet die integraal onderdeel is van deze wet. De bijlage kan bij staatsbesluit ~~nader~~ worden gewijzigd.

9. blijvende invaliditeit: onherstelbaar geheel of gedeeltelijk verlies, dan wel objectiveerbaar verlies van gebruiksvermogen van enig deel of orgaan van het lichaam van de werknemer.

10. uitkeringsgerechtigden: Degene aan wie de uitkering geschiedt. In geval van blijvende invaliditeit geschiedt de uitkering aan de werknemer. In geval van overlijden geschiedt de uitkering aan:

- a. de echtgenoot of partner indien de werknemer op het moment van overlijden gehuwd was of een geregistreerd partnerschap had;
- b. de minderjarige kinderen die onderdeel zijn van het gezin van de werknemer;

11. partner: degene, die met de werknemer een duurzame gemeenschappelijke huishouding onderhoudt.

12. duurzame gemeenschappelijke huishouding: een huishouding niet voortvloeiende uit een huwelijk waarbij het hoofd- en werkelijk verblijf in dezelfde woning hetgeen blijkt uit een uittreksel van het Centraal Bureau voor Burgerzaken en welke gedurende een periode van minimaal 18 (achttien) maanden is geregistreerd bij de werkgever ten tijde van het ongeval.

13. Commissie Invaliditeitspercentage: de vaste commissie ex artikel 5 lid 2 in te stellen bij beschikking van de Minister;

14. Commissie Schadeloosstelling: de ad hoc commissie ex artikel 17 lid 2 in te stellen bij beschikking van de Minister;

15. Bijna-ongeval: een incident waarbij een ongeval net niet plaatsvond of ternauwernood kon worden afgewend;

2. Deze wet is niet van toepassing op de arbeidsverhouding van Landsdienaren als bedoeld in artikel 1 van de Personeelwet (G.B. 1962 no. 195, geldende tekst S.B. 1985 no. 41, zoals laatstelijk gewijzigd bij SB 1987 no. 93). De minister belast met de zorg voor het personeelsbeleid zal ingevolge artikel 40 ten aanzien van de landsdienaren zoals genoemd in de Personeelwet zal voor de categorieën die daarvoor in aanmerking komen bij staatsbesluit regels vaststellen ter voorkomen van beroepsziekten en bedrijfsongevallen en de zorg indien deze ziekten en ongevallen zich voordoen en wel vergelijkbaar aan de minimale standaarden vastgesteld in deze wet.

Artikel 2

1. Degene, die persoonlijk, werkzaamheden verricht,
 - a. welke verband houden met het in de onderneming van degene, van wie het werk is aangenomen, uitgeoefende bedrijf, of
 - b. ten aanzien waarvan degene van wie het werk is aangenomen, krachtens deze wet geacht zou worden een onderneming uit te oefenen, indien die arbeid in loondienst werd verricht, wordt, indien hij niet aangemerkt kan worden zelf een bedrijf uit te oefenen, voor de toepassing van deze wet geacht deze arbeid te verrichten in dienst van degene van wie het werk is aangenomen. Deze laatste wordt voor de toepassing van deze wet als werkgever beschouwd. Hetgeen voor de verrichting van die arbeid wordt genoten, wordt volgens deze wet als loon beschouwd

2. Indien de in lid a van dit artikel bedoelde persoon zich bij het verrichten van de arbeid laat bijstaan door andere personen, worden ook deze andere personen voor de toepassing van deze wet beschouwd hun arbeid te verrichten in dienst van in lid a van dit artikel bedoelde werkgever. Hetgeen voor de gezamenlijke verrichte arbeid wordt genoten, wordt, voor zover niet blijkt van een andere verdeling, geacht door elk van de werknemers, die de arbeid hebben verricht, voor een gelijk deel te zijn genoten.

Artikel 3

1. De bepalingen van deze wet zijn ook van toepassing:
 - a. op de werkgever, wiens onderneming in Suriname gevestigd is, voor zover hij zijn bedrijf in het buitenland uitoefent, ten aanzien van de werknemer, die hij daarvoor gebruikt, zo deze zijn woonplaats in Suriname heeft;

- b. op de onder a bedoelde werknemer, die in het buitenland door een ongeval wordt getroffen, in verband met zijn dienstbetrekking.

2. Indien de in lid 1 onder b bedoelde werknemer, dan wel diens uitkeringsgerechtigden rechten zou (zouden) kunnen ontnemen zowel aan het bij deze wet bepaalde als aan een buitenlandse wettelijke ongevallenregeling, heeft hij (hebben zij) de keus tussen de rechten uit de ene of de andere regeling. Deze keus moet door hem (hen) binnen drie maanden na het ongeval (overlijden) ter kennis van de werkgever worden gebracht, bij gebreke waarvan de in Suriname geldende regeling van toepassing is.

3. Op een werknemer of diens uitkeringsgerechtigden die een uitkering geniet (genieten) krachtens een buitenlandse ongevallenregeling, is het bij deze wet bepaalde niet van toepassing.

4. in geval de werknemer komt te overlijden is het gestelde in lid 2 van dit artikel van toepassing op de uitkeringsgerechtigden van de overleden werknemer.

UITKERINGSPLICHT

Artikel 4

1. De werkgever is tot schadeloosstelling verplicht als nader bij artikel 5 omschreven:
 - a. Jegens de werknemer indien hem in verband met zijn dienstbetrekking een ongeval overkomt, waarbij met ongeval wordt gelijkgesteld letsel in een betrekkelijk korte tijd ontstaan. Als zodanig wordt niet beschouwd een ongeval hem overkomen als rechtstreeks gevolg van gewelddadigheden in een gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en munitie, waarin Suriname al of niet als partij is betrokken of betrokken is geweest.
 - b. jegens de uitkeringsgerechtigden van de werknemer, die ten gevolge van een hem overkomen ongeval onder a. omschreven is overleden,
2. Geen schadeloosstelling is verschuldigd, indien het ongeval te wijten is aan:
 - a. opzet van de werknemer;
 - b. dronkenschap van of het gebruik van bedwelmende middelen door de werknemer, mits de werkgever aannemelijk maakt, dat hij, of degene die hem vertegenwoordigt, geen kennis droeg van de dronkenschap of van het feit, dat de werknemer onder invloed verkeerde van bedwelmende middelen;
 - c. misdrijven die plaatsvinden wegens het opzettelijk plegen van of deelnemen daaraan (verkeersmisdrijven uitgezonderd) of pogingen daartoe door de werknemer.
3. De schadeloosstelling kan op vordering van de belanghebbende door de rechter op een lager bedrag worden vastgesteld, indien het ongeval aan grove schuld van de werknemer te wijten is.
4. De beoordeling inzake opzet of grove schuld zal aan de Commissie Invaliditeitspercentage ter beoordeling worden voorgelegd.

SCHADELOOSSTELLING

Artikel 5

1. De schadeloosstelling wordt onafhankelijk van de voortzetting van de dienstbetrekking genoten en bestaat uit:

- a. geneeskundige behandeling en verpleging inclusief nazorg gedurende 2 weken na het ongeval of na ontslag uit een ziekeninrichting en voor zover noodzakelijk, genees- en verbandmiddelen en vervoer in verband met het ongeval, zulks totdat de kennisgeving als bedoeld in artikel 20, lid 1, is uitgereikt en volgens nader bij staatsbesluit vast te stellen regels en tarieven;
- b. begrafenis- of crematiekosten in geval van overlijden van de werknemer ten gevolge van het ongeval, tot een bedrag van minimaal SRD 7.000,00 (zevenduizend Surinaamse Dollar)
- c. een uitkering in geld, berekend naar het dagloon van de werknemer, met dien verstande dat wanneer het dagloon meer dan het op het moment van de uitkering geldende minimumloon bedraagt, het meerdere voor de vaststelling van de uitkering niet in aanmerking komt;
- d. de uitkering wordt genoten over iedere dag - uitgezonderd de wekelijkse rustdagen- gedurende welke de gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid duurt, met dien verstande dat de uitkering ingaat op de dag na het ongeval en dat geen recht op uitkering bestaat wanneer de arbeidsongeschiktheid, te rekenen van de dag na het ongeval niet ten minste twee volle dagen heeft geduurd.

2. De uitkering in geld, in het eerste lid, sub c. bedoeld, bedraagt voor de werknemer, bedoeld in artikel 4, eerste lid sub. a:

- Bij blijvende invaliditeit

In geval van blijvende invaliditeit als rechtstreeks gevolg van een ongeval wordt, afhankelijk van de mate van invaliditeit, de uitkering onder rubriek B of een gedeelte daarvan bepaald met inachtneming van de hierna genoemde percentages:

a. bij volledig verlies of onbruikbaarheid van:

arm of hand	75%
been of voet	70%
duim	25%
wijsvinger	20%
ring- of middelvinger	12%
pink	10%
grote teen	10%
enige andere teen	5%
het gezichtsvermogen op één oog	60%
het gehoor op één oor	30%
het gehoor op beide oren	65%
een nier	20%
de milt	10%
een long	30%
het smaakvermogen	10%
het reukvermogen	10%
het spraakvermogen	50%

b. bij algehele ongeneeslijke verlamming 100%

c. bij algeheel verlies dan wel ongeneeslijke stoornis der geestvermogens mits deze

rechtstreeks voortvloeit uit bij het ongeval
ontstaan en geneeskundig vast te
stellen hersenletsel 100%

De belanghebbende partijen zijn verplicht ten minste de schaal hierboven genoemd te gebruiken.

Bij gelijktijdig verlies van verschillende lichaamsdelen hierboven vermeld, worden de desbetreffende percentages bij elkaar opgeteld, doch slechts tot een maximum van 100%.

Bij verlamming van een der ledematen en in alle gevallen, waarin bovenstaande percentages geen toepassing kunnen vinden, dan wel naar het oordeel van partijen of van één der partijen niet van toepassing zijn, zal, indien partijen niet tot overeenstemming kunnen komen omtrent het percentage van de arbeidsongeschiktheid, de vaststelling daarvan op verzoek van de meest gereede partij geschieden door een door de Minister te benoemen Commissie, met dien verstande, dat voor verlies of onbruikbaarheid van enig lichaamsdeel nooit een hoger percentage van arbeidsongeschiktheid mag worden vastgesteld, dan het in vorenstaande tabel voor het verlies van het betrokken lichaamsdeel aangegeven invaliditeitspercentage.

2a. In geval van permanente invaliditeit wordt het loon volledig uitbetaald voor de periode gelijk aan de duur waarover de werknemer in geval van ziekte recht heeft op doorbetaling van loon krachtens de wet of een overeenkomst gesloten tussen de werkgever en de werknemer of de vertegenwoordiging van de werknemers.

3. Bij overlijden van de werknemer ten gevolge van het ongeval hebben de ~~zijn~~ uitkeringsgerechtigden, te weten: de echtgenoot of partner met wie de werknemer ten tijde van het ongeval gehuwd was of een duurzame gemeenschappelijke huishouding had of de echtgenoot van wie ~~hij~~ de werknemer gescheiden was en aan wie de werknemer gehouden was alimentatie te betalen, ~~de~~ en in wiens levensonderhoud de werknemer moest voorzien, de wettige, gewettigde of ten tijde van het ongeval erkende natuurlijke kinderen en de ouders, te rekenen van de dag na die van het overlijden, recht op een uitkering per dag:

a. de weduwe/weduwnaar en voormalige partner waarmee de werknemer een duurzame gemeenschappelijke huishouding had tot een opvolgend huwelijk of geregistreerd partnerschap ten bedrage van 25% van het dagloon van de overledene;

b. elk kind, tot en met een dag voor het zijn zestiende jaar heeft bereikt, mits, ongehuwd, ten bedrage van 7½ % van het dagloon van de werknemer en indien het kind als gevolg van een ongeval ouderloos wordt, van 12½ % van het dagloon;

c. de bijdrage van de werknemer in de kosten van levensonderhoud aan de ouders van de werknemer bedragende zoveel als de werknemer in de regel tot hun levensonderhoud bijdroeg, doch niet meer dan 25% van het dagloon van de werknemer en wel tot de dood van de langstlevende ouder. De ouders hebben geen recht op de uitkering indien hun inkomen meer bedraagt dan het minimumloon welke zij zouden verdienen bij een voltijdse baan.

De uitkeringen per dag aan de uitkeringsgerechtigden zullen tezamen niet meer bedragen dan 70 % van het dagloon van de overledene, met dien verstande dat de ouders alleen een uitkering zullen ontvangen, indien de personen, bedoeld onder a. en b. hun volle uitkering hebben ontvangen en dat, indien de partner en de kinderen tezamen c.q. de kinderen tezamen op een hogere uitkering

dan 70 % van dat loon recht zouden hebben, de uitkering, waarop ieder recht zou hebben, een evenredige vermindering zal ondergaan.

Indien de onder a. bedoelde partner een duurzame gemeenschappelijke huishouding aangaat, ontvangt deze een bedrag ineens van tweemaal zijn/haar uitkering over een jaar.

4. Blijft de invalide werknemer in dienst van de werkgever tegen het vroegere loon, dan wordt de uitkering gedurende de tijd van die dienstbetrekking opgeschort. Blijft de werknemer in dienst tegen een lager loon, dan wordt de uitkering gedurende de tijd van die dienstbetrekking verminderd met het bedrag waarmee het loon of pensioen en uitkering samen het vroegere loon zouden te boven gaan. Een en ander vindt overeenkomstig toepassing indien de werknemer na het ongeval bij een andere werkgever betaalde arbeid verricht.

5. De uitkeringen hierboven bedoeld geschieden op de tijdstippen en ter plaatse als gebruikelijk voor de uitbetaling van het loon aan de uitkeringsgerechtigden of hun gemachtigden en zoveel betreft de kinderen bedoeld in het derde lid, sub b aan de voogd(es).

6. De uitkering kan, ter uitsluitende beoordeling van de Commissie Schadeloosstelling, onder te stellen voorwaarden, worden omgezet in een uitkering ineens, indien de uitkeringsgerechtigde daartoe het verzoek heeft gedaan. Bij het stellen van een voorwaarde dient de Commissie het belang van de uitkeringsgerechtigde in acht te nemen. Een weigering dient door de Commissie met redenen te worden omkleed. Bij blijvende algehele arbeidsongeschiktheid wordt voor de berekening van de uitkering ineens het dagloon vermenigvuldigd met de vermenigvuldigingsfactor zoals hieronder is vastgesteld:

leeftijd van de werknemer c.q.

diens uitkeringsgerechtigden,

beneden 20 jaar

van 20 jaar tot 25 jaar

van 25 jaar tot 30 jaar

van 30 jaar tot 35 jaar

van 35 jaar tot 40 jaar

van 40 jaar en ouder

vermenigvuldigingsfactor

1872

1684

1498

1310

1124

936

De hierboven vermelde leeftijden hebben betrekking:

a. Voor wat de werknemer betreft op het tijdstip waarop het invaliditeitspercentage door de behandelende geneesheer die door het Ministerie van Volksgezondheid is erkend is vastgesteld;

b. voor wat de uitkeringsgerechtigden betreft op het tijdstip van overlijden van de werknemer als gevolg van het ongeval. Bij blijvende gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid wordt voor de berekening van de uitkering ineens de volgende formule toegepast.

$U = i/100 \times v \times 1,$

waarin U = de uitkering ineens

i = het invaliditeitspercentage

v = de desbetreffende vermenigvuldigingsfactor

i = het dagloon van de werknemer.

Bij overlijden van de werknemer ten gevolge van het ongeval wordt, voor de berekening van de uitkering ineens aan de uitkeringsgerechtigden volgende formule in acht genomen.

$$U = r \times v \times l,$$

waarin U = de uitkering ineens aan de betrokken uitkeringsgerechtigden

r = het deel van de betrokkene in de totale uitkering aan de uitkeringsgerechtigden

v = de vermenigvuldigingsfactor behorende bij de betrokken uitkeringsgerechtigden

l = het dagloon van de overleden werknemer.

De uitkering ineens aan de wettige, gewettigde of ten tijde van het ongeval natuurlijk erkende kinderen van de werknemer, zal evenwel niet meer mogen bedragen dan het betrokken kind in totaal aan periodieke uitkeringen zou hebben ontvangen tot en met een dag voor het zijn zestiende jaar zou hebben bereikt. De uitkeringen ineens, behalve die aan de partner bij hertrouwen, worden, indien periodieke uitkeringen voortvloeiende uit hetzelfde ongeval hebben plaats gehad na vaststelling van het invaliditeitspercentage, met het totaalbedrag van die periodieke uitkeringen verminderd. Van de uitkeringen ineens wordt in het ongevallenregister, bedoeld in artikel 16, aantekening gehouden binnen een week na uitbetaling daarvan.

7. De periodieke uitkeringen kunnen, in afwijking van het bepaalde in de eerste alinea van het zesde lid, op verzoek van de werkgever of de werknemer c.q. diens uitkeringsgerechtigden, te allen tijde worden omgezet in een uitkering ineens, indien:

- a. het invaliditeitspercentage niet hoger is dan 30%;
- b. de periodieke uitkering minder dan de helft van een gemiddeld minimumloon per week bedraagt, en
- c. de uitkeringsgerechtigde op het tijdstip van het ongeval de leeftijd van 50 jaar nog niet had bereikt.

8 De periodieke uitkeringen kunnen, in afwijking van het bepaalde in de eerste alinea van het zesde lid van dit artikel, op verzoek van de werknemer worden omgezet in een uitkering ineens, indien hij, voordat de in artikel 6 lid 1 bedoelde termijn van 10 jaar is verstreken, ten genoegen van het Hoofd van de Arbeidsinspectie heeft aangehouden Suriname metterwoon te zullen verlaten.

Indien een uitkering ineens is geschied, en de werknemer Suriname metterwoon heeft verlaten, kan de vordering tot herziening wegens een hogere ongeschiktheidsgraad dan eerder aangenomen werd, als bedoeld in artikel 7, lid 1, slechts binnen Suriname worden ingesteld.

9. Ten aanzien van volontairs, leerlingen en dergelijke personen als bedoeld in artikel 1, is de uitkering in sub c. van het eerste lid van dit artikel ~~bedoeld~~, alleen verschuldigd ingeval van blijvende gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid.

10. Onder geneeskundige behandeling en verpleging wordt verstaan:

- a. het geneeskundig onderzoek van de patiënt;
- b. geneeskundige behandeling in haar volle omvang;
- c. verpleging en observatie dan wel nazorg thuis tot een maximum van 2 weken, zo nodig in een daartoe geschikte ziekeninrichting;
- d. specialistische behandeling, voor zover deze redelijkerwijs hier te lande te verkrijgen is.

- e. het verstrekken, vernieuwen of herstellen van kunstmiddelen, vast te stellen door een erkende specialist, welke medisch noodzakelijk zijn voor het herstel, het behoud of de bevordering van de arbeidsgeschiktheid, voor zover die geschiktheid ten gevolge van het ongeval is verminderd
- f. noodzakelijk onderricht in het gebruik van de sub e. bedoelde kunstmiddelen.

11. Op straffe van verlies van het recht op uitkering en verdere geneeskundige behandeling en verpleging is de werknemer verplicht te allen tijde onderzoek en/of behandeling door een door de werkgever daartoe aangewezen medisch deskundige toe te staan, op tijd en plaats door die deskundige aangegeven, de voorschriften van die deskundige op te volgen en, behoudens in geval van een niet in verband met het ongeval staande nieuwe ziekte, geen andere geneeskundige behandeling daarnaast te laten verrichten. Deze verplichting van de werknemer komt te vervallen:

- a. 1 jaar na het ongeval dat blijvende gehele of blijvende gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid ten gevolge had;
- b. nadat de bij het achtste lid van dit artikel bedoelde toestemming is verkregen, of
- c. nadat ingevolge het zesde of zevende lid van dit artikel de uitkering is omgezet in een uitkering ineens.
- d. indien hij in samenspraak met de werkgever van specialist verandert binnen 1 jaar na het ongeval dat blijvende gehele of blijvende gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid ten gevolge had.

12. Het recht op uitkering en verdere geneeskundige behandeling en verpleging vervalt, indien de werknemer zich schuldig maakt aan gedragingen, waardoor zijn genezing wordt belemmerd.

13. Alle geschillen die voortvloeien uit lid 11 en lid 12 van dit artikel, worden op verzoek van de meest gerede partij, beslecht door de Commissie Schadeloosstelling.

14. De Commissie Invaliditeitspercentage is bevoegd te verklaren dat de werknemer nog niet arbeidsgeschikt is vanwege onvolledig of onvoltooid herstel op verzoek van betrokken werknemer.

Artikel 6

1. Zowel de werkgever als de werknemer kunnen, indien blijvende arbeidsongeschiktheid is aangenomen binnen 10 jaar na het ongeval vorderen, dat een eenmaal vastgestelde uitkering wordt herzien op de grond, dat de ongeschiktheidsgraad is gewijzigd of onjuist is gewaardeerd. Indien een uitkering ineens is geschied, kan de vordering tot herziening alleen op een hogere ongeschiktheidsgraad dan aangenomen werd, worden gegrond.

2. Wijziging van de ongeschiktheidsgraad zal geen verhoging van de uitkering ten gevolge kunnen hebben, indien die wijziging een gevolg is van:

- a. opzet of grove schuld van de werknemer;
- b. een nieuw hem overkomen ongeval, tenzij er sprake is van een ongeval als bedoeld in artikel 4, eerste lid.

Artikel 7

1. Bij insolventie van de werkgever worden de schadeloosstellingen opgenomen onder de bevoorrechte schulden op de goederen van de werkgever en wel voor zover betreft het Burgerlijk Wetboek tussen 3 en 4 van artikel 1179.
2. Er is een waarborgfonds in te stellen door de Minister voor bedrijfsongevallen en beroepsziekten voor de gevallen waar de werkgever verzuimd heeft om de verzekering te sluiten als genoemd in artikel 10 lid 1 en insolvent is om de schadeloosstellingen van de werknemer te voldoen.
3. Nadere regels met betrekking tot het waarborgfonds worden geregeld bij staatsbesluit.

Artikel 8

1. De uitkeringen zijn onvervreemdbaar, niet vatbaar voor verpanding of belening, evenmin voor executoriaal of conservatoir beslag, noch voor faillissementsbeslag behalve tot verhaal van het verschuldigde wegens levering van levensbehoeften verstrekt aan degene, tegen wie het beslag gedaan wordt en tot verhaal van onderhoud waartoe degene, die de uitkering geniet, bij de wet gehouden is.
2. Het in het eerste lid van dit artikel bepaalde geldt niet ten aanzien van de Surinaamse Volkscredietbank.

Artikel 9

1. De werkgever is verplicht het uit deze wet voortvloeiende risico te verzekeren, bij een erkend verzekeringsbedrijf in Suriname.
2. Het recht op assurantiepenningen is onttrokken aan het verhaal van de fiscus en andere crediteuren van de werkgever.
3. De werkgever is gehouden de ambtenaren bedoeld in artikel 12, op hun verzoek het bewijs te tonen, dat hij aan de in het eerste of tweede lid van dit artikel genoemde verplichting heeft voldaan.
4. Het bestaan van een verzekering als bedoeld in het eerste of tweede lid, brengt mede:
 - a. dat de werknemer of diens uitkeringsgerechtigden de schadeloosstelling waarop zij tegenover de werkgever recht kunnen doen gelden, binnen de grenzen der gesloten verzekeringsovereenkomst rechtstreeks van de verzekeringsinstelling kunnen vorderen;
 - b. dat de verzekeringsinstelling de uitkering rechtstreeks aan de rechthebbende, respectievelijk diens gemachtigde, kan doen geschieden en daarvoor overlegging kan verlangen van een door haar aan de rechthebbende, respectievelijk diens gemachtigde, te verstrekken legitimatiekaart en desgewenst eenmaal per jaar overlegging kan verlangen van een attestatie de vita van de rechthebbende, dan wel van de vrouw een bewijs, dat zij niet hertrouwd is;
 - c. dat de rechten, welke de verzekerde werkgever bij deze wet zijn toegekend, uitsluitend door de verzekeringsinstelling kunnen worden uitgeoefend.
5. De werkgever is voorts gehouden deze ambtenaren, op hun verzoek, volledige en juiste gegevens te verstrekken voor de premieberekening en bovendien het bewijs te leveren, dat de werkelijk verschuldigde premie over de laatst verstreken verzekeringsplichtige periode, binnen drie maanden na afloop daarvan is voldaan. Indien de werkgever in gebreke blijft aan het gestelde in lid 1 tot en met 5 van dit artikel te voldoen, dan wel onjuiste gegevens verstrekt, kan op bevel

van de Minister het bedrijf van de werkgever worden gesloten of stopgezet, desnoods met behulp van de sterke arm, onverminderd het bepaalde in artikel 30 en volgende.

6. Het bestaan van een verzekering als bedoeld in lid 1 of lid 2 van dit artikel brengt mede:

a. dat de werknemer, of de begunstigde de schadeloosstelling, waarop zij tegenover de werkgever recht kunnen doen gelden, binnen de grenzen der gesloten verzekeringsovereenkomst rechtstreeks van de verzekeringsinstelling kunnen doen vorderen;

b. dat de verzekeringsinstelling de uitkering rechtstreeks aan de rechthebbende c.q. desbetreffende werknemer respectievelijk diens gemachtigde, kan doen geschieden en daarvoor overlegging kan verlangen van een door haar aan de rechthebbende, respectievelijk diens gemachtigde, te verstrekken legitimatiekaart en desgewenst eenmaal per jaar overlegging kan verlangen van een attestatie de vita van de rechthebbende, dan wel de partner een bewijs, dat deze niet hertrouwd is;

c. dat de rechten, welke de verzekerde werkgever bij deze wet zijn toegekend, uitsluitend door de verzekeringsinstelling kunnen worden uitgeoefend.

7. De werkgever, bedoeld in het vierde lid van dit artikel, kan voor de uitbetaling van de verschuldigde uitkeringen, overlegging verlangen van een aan de rechthebbende, respectievelijk diens gemachtigde, te verstrekken legitimatiekaart, en desgewenst eenmaal per jaar overlegging verlangen van een attestatie de vita van de rechthebbende dan wel van de partner een bewijs, dat deze niet hertrouwd is.

AANGIFTE EN ONDERZOEK DER ONGEVALLLEN

Artikel 10

1. Indien een werknemer een ongeval overkomt als bedoeld in artikel 4 is de werkgever, of hij, die de werkgever ter plaatse van het ongeval vertegenwoordigt, verplicht te zorgen, dat zodra de gevolgen van dat ongeval geneeskundige hulp redelijkerwijs nodig maken, deskundige hulp wordt verleend. De werknemer wie zodanige ongeval is overkomen is, ook indien hij meent dat onmiddellijke geneeskundige hulp niet vereist is, verplicht zo spoedig mogelijk de werkgever of degene die hem vertegenwoordigt, van het hem overkomen ongeval kennis te geven.

2. De werkgever is voorts verplicht binnen tweemaal vier en twintig uren, nadat de gevolgen van het ongeval geneeskundige hulp hebben nodig gemaakt, van het ongeval aangifte te doen door indiening van een ingevuld formulier, dat ter beschikking wordt gesteld door de verzekeraars.

a. te Paramaribo bij het Hoofd van de Dienst der Arbeidsinspectie;

b. in de andere districten bij de betrokken ambtenaar van de Dienst van de Arbeidsinspectie en bij het ontbreken van deze functionaris bij de betrokken ambtenaar van de districtsafdeling van het ministerie en indien deze ook mocht ontbreken bij de Districtscommissaris van het district. De ambtenaren, genoemd in sub b van dit artikel zenden de aangifte door aan het Hoofd van de Dienst der Arbeidsinspectie te Paramaribo. De geneeskundige vermeldt in de aangifte het tijdstip waarop hij eerste hulp verleent en zijn oordeel omtrent de tijd gedurende welke de werknemer vermoedelijk geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zal zijn. Hij is mede verplicht zijn oordeel omtrent de aard van het letsel in de aangifte te vermelden, of dat oordeel binnen 24 uren nadat hij de eerste hulp verleent, schriftelijk mede te delen te Paramaribo aan het Hoofd van de Dienst der Arbeidsinspectie en in de andere districten aan de ambtenaren genoemd in sub b, die deze mededeling onmiddellijk

doorzenden naar voornoemd Hoofd. De aangifte draagt de ondertekening van de aangever en van de geneeskundige.

3. Omtrent de aangifte van ongevallen buiten Suriname kan de Minister afwijkende voorschriften geven.

4. Van de indiening der hiervoor bedoelde stukken wordt desgevraagd door of vanwege de betrokken ambtenaar een ontvangstbewijs afgegeven of toegezonden.

5. De verplichtingen bedoeld in het tweede lid van dit artikel bestaan slechts ingeval de werknemer ten gevolge van het ongeval zijn normale werkzaamheden niet heeft kunnen verrichten.

6. De werkgever is ook verplicht om aantekening te maken en aangifte te doen op de wijze als hierboven omschreven van de bijna-ongevallen.

Artikel 11

1. In alle gevallen, waarin van overheidswege een onderzoek nodig wordt geacht in verband met de bepalingen van deze wet, zijn tot het verrichten daarvan bevoegd het Hoofd van de Arbeidsinspectie, en de daartoe aangewezen ambtenaren bij de Dienst van de Arbeidsinspectie, en in de districten buiten Paramaribo de ambtenaren van de districts-afdeling van het ministerie, dan wel de betrokken districtscommissaris.

2. De in het eerste lid bedoelde ambtenaren zenden het proces-verbaal van onderzoek zo spoedig mogelijk naar het Hoofd van de Arbeidsinspectie; bedoelde ambtenaren kunnen zich bij het onderzoek doen voorlichten door één of meer deskundigen.

3. Het Hoofd van de Arbeidsinspectie en de daartoe aangewezen ambtenaren van de Arbeidsinspectie, en in de districten buiten Paramaribo de ambtenaren van de districtsafdeling van het ministerie, dan wel de betrokken districtscommissaris zijn bevoegd in het kader van een ongevallenonderzoek de werkgever, werknemers, getuigen of deskundigen op te roepen.

4. De personen die worden opgeroepen als genoemd in lid 3 zijn verplicht om te verschijnen.

Artikel 12

Een ieder is verplicht, wanneer een ongeval heeft plaats gehad of, wanneer moet worden onderzocht of een ongeval heeft plaats gehad, alle daaromtrent verlangde inlichtingen te verstrekken aan de in artikel 12 bedoeld ambtenaren, binnen een door de ambtenaar vast te stellen termijn.

Artikel 13

Ook zonder dat zij een aangifte als bedoeld in artikel 11 hebben ontvangen zijn de in artikel 12 bedoelde ambtenaren bevoegd tot het instellen van het bij dit artikel bedoelde onderzoek.

Artikel 14

Ieder is bevoegd van een ongeval mededeling te doen aan de in artikel 10, tweede lid, bedoelde ambtenaren, dan wel aan de politie, die onmiddellijk de bedoelde ambtenaren daarvan in kennis stelt.

Artikel 15

1. De werkgever is verplicht een ongevallenregister aan te houden, waarin worden aangetekend plaats, tijd en oorzaak van het ongeval, naam van de werknemer wie het ongeval overkomen is, naam van de geneeskundige, die de eerste hulp verleende en van de geneeskundige onder wiens behandeling de werknemer daarna is geweest, eventuele getuigen en andere gegevens, welke bij deze wet zijn voorgeschreven en welke verder van belang kunnen zijn.

2. De werkgever is verplicht om een kopie van het volledig ingevulde aangifteformulier te bewaren als bijlage bij het ongevallenregister.

3. De werkgever is verplicht eenmaal per jaar het ongevallenregister digitaal op te sturen naar het Hoofd van de Arbeidsinspectie dat hierover bindende instructies mag geven.

VASTSTELLING DER SCHADELOOSSTELLING

Artikel 16

Zo spoedig mogelijk na het ongeval stelt de werkgever, in overeenstemming met het bij artikel 6 bepaalde vast, waartoe de werknemer of de uitkeringsgerechtigden gerechtigd zijn en houdt daarvan aantekening in het ongevallenregister.

Artikel 17

1. De in artikel 11 bedoelde ambtenaren hebben het recht de grootte der schadeloosstelling te controleren en daarop aanmerkingen te maken.

2. Indien belanghebbenden niet tot overeenstemming komen, wordt op verzoek van de meest gereede partij of de in het vorig lid bedoelde ambtenaren door de Minister de Commissie Schadeloosstelling van drie personen benoemd, welke als bemiddelaarster optreedt.

2a. Indien belanghebbende niet tot overeenstemming komen, kunnen partijen ook een eigen Commissie van drie personen benoemen, die bemiddelend zal optreden.

3. Zodra een minnelijke schikking niet mogelijk is gebleken, bericht de Commissie zulks aan de partijen.

4. De werknemer of diens uitkeringsgerechtigden, die geen genoegen neemt casu quo nemen met de uiteindelijke beslissing van de werkgever, kan zijn casu quo kunnen hun aanspraken doen gelden op de wijze als bij artikel 20 bepaald.

Artikel 18

De uitkeringsgerechtigde wordt, door het ontvangen van een door de werkgever vastgestelde uitkering, niet geacht zijn rechten op het eventueel meerdere hem toekomende te hebben prijsgegeven of daarvan afstand te hebben gedaan.

Artikel 19

1. Zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen tien dagen nadat de behandelende geneesheer bevindt:

- a. dat de werknemer niet of niet meer arbeidsongeschikt is;
- b. dat de werknemer geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is;
- c. dat er geen sprake is van een ongeval in de zin van deze wet, geeft hij daarvan aan de werknemer en aan de werkgever schriftelijk kennis.

2. Tegen de uitspraak van de geneesheer bestaat binnen een maand na ontvangst der kennisgeving mogelijkheid tot schriftelijk beroep bij de in artikel 5, tweede lid, bedoelde Commissie Invaliditeitspercentage. Deze Commissie beslist zo spoedig mogelijk na onderzoek, partijen en de geneeskundige mondeling of schriftelijk gehoord, bij gemotiveerde schriftelijke uitspraak in hoogste instantie.

3. Het beroep geschiedt schriftelijk en is gericht te Paramaribo aan het Hoofd van de Arbeidsinspectie en in de andere districten aan de ambtenaren genoemd in artikel 11, tweede lid sub b. Deze zenden het beroepschrift onmiddellijk door naar het Hoofd van de Arbeidsinspectie, dat het stuk onverwijld ter kennis brengt van de Commissie. Bij ter post bezorgde beroepschriften geldt het poststempel, bij de overige de aantekening van ontvangst op het stuk als datum van indiening.

4. Indien de beslissing in beroep een verandering brengt in het recht op schadeloosstelling, heeft zij te dien aanzien terugwerkende kracht tot de dag van de kennisgeving als bedoeld in het eerste lid van dit artikel.

5. In geval de Commissie de verschijning van de werknemer ter afronding van onderzoek gelast komen de kosten:

- a. indien de betrokken werknemer hiertoe financieel in staat wordt geacht op zijn last;
- b. indien hij on- of minvermogend wordt bevonden ten laste van de Staat;
- c. na een uitspraak van de Commissie voornoemd, ten laste van de partij welke geheel of ten dele in het ongelijk wordt gesteld.

6. Indien beide partijen gedeeltelijk in het ongelijk zijn gesteld, bepaalt de Commissie welk deel der kosten elke partij zal dragen.

7. In geval de on- of minvermogende werknemer geheel of gedeeltelijk in het gelijk wordt gesteld, worden de in het vijfde lid bedoelde en door de Commissie begrote kosten door de werkgever in de Staatskas gestort.

Artikel 20

1. Iedere vordering krachtens de bepalingen van deze wet wordt ingesteld en berecht op de wijze als bij het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering voorzien.

2. Behoudens het geval voorzien bij artikel 7 vervalt ieder vorderingsrecht krachtens de bepalingen van deze wet na verloop van een jaar na het ongeval of het overlijden van de werknemer diensgevolge, c.q. na verloop van zes maanden nadat door de in artikel 17 tweede lid, bedoelde Commissie is verklaard, dat een minnelijke schikking tussen werkgever en werknemer niet mogelijk is gebleken.

MEDEDELINGEN DOOR DE WERKGEVER TE DOEN Artikel 21

1. De werkgever is verplicht binnen een maand na de inwerkingtreding van deze wet aangifte te doen aan het Hoofd van de Arbeidsinspectie van de plaats waar en de wijze waarop hij zijn bedrijf uitoefent. Deze legt daarvan een lijst aan. De werknemer is ontlast van zijn verplichting als hij de registratie al heeft gedaan ingevolge de Werknemersregistratiewet (S.B. 1963 No.150).

2. De werkgever is verplicht telkens binnen de tijd van een maand aan de in de lid 1 van dit artikel bedoelde ambtenaren aangifte te doen van de bedrijfsvoering en bedrijfsomstandigheden in de ruimste zin des woord, zomede van staking van het bedrijf.

3. Bij gebreke van aangifte is het Hoofd Arbeidsinspectie bevoegd de werkgever ambtshalve op de lijst genoemd in lid 1 te plaatsen. In dat geval doet het Hoofd Arbeidsinspectie daarvan mededeling aan de werkgever. Er is beroep mogelijk bij de Minister, die in hoogste instantie beslist. Nadere regels met betrekking tot de lijst worden bij beschikking door de Minister vastgesteld.

Artikel 22

Bij elke overgang van een onderneming in andere handen doen de oude en de nieuwe werkgever binnen de tijd van een maand mededeling aan de ambtenaren in artikel 21, eerste lid, bedoeld.

BEROEPSZIEKTEN

Artikel 23

1. Voor de toepassing van deze wet worden met de ongevallen als bedoeld in artikel 4, eerste lid, sub a, gelijkgesteld de in artikel 24 genoemde ziekten, wanneer deze zich openbaren bij werknemers die werkzaam zijn of geweest zijn in bedrijven, waarin de in dat artikel bij die ziekte genoemde werkzaamheden worden verricht en zij verband houden met de dienstbetrekking in die ondernemingen.

2. De ziekte wordt, tenzij het tegendeel blijkt, geacht verband te houden met de dienstbetrekking in een onderneming, als bedoeld in het eerste lid, indien zij zich gedurende die dienstbetrekking of binnen de bij staatsbesluit vast te stellen termijn na het beëindigen van de dienstbetrekking openbaart.

3. Indien de werknemer binnen de termijn, bedoeld in het tweede lid, werkzaamheden als bedoeld in artikel 25 heeft verricht achtereenvolgens in meer dan één dienstbetrekking, wordt de ziekte geacht een gevolg te zijn van de werkzaamheden verricht in de laatst aangegane dienstbetrekking. De ziekte wordt evenwel geacht een gevolg te zijn van de werkzaamheden verricht in de voorlaatste dienstbetrekking, indien zij zich openbaart binnen een bij staatsbesluit vast te stellen termijn na de aanvang der laatste dienstbetrekking.

4. Bij de vaststelling van de beroepsziekte wordt in acht genomen het Besluit Beroepsziekten.

Artikel 24

1. De ziekten bedoeld in artikel 23 zijn opgenomen in Bijlage I van deze wet.

2. Bij Staatsbesluit kunnen de in het eerste lid genoemde beroepsziekten worden aangevuld.

3. De vaststelling van het bestaan van een beroepsziekte in de zin van deze wet geschiedt door het Hoofd van de Arbeidsinspectie na advies van het Hoofd Medisch Bureau en de Commissie Beroepsziekten.

4. Nadere regels met betrekking tot de instelling, samenstelling, taken en bevoegdheden van de Commissie Beroepsziekten worden bij staatsbesluit geregeld, na te hebben gehoord de vertegenwoordigers van de werkgevers en de werknemers.

Artikel 25

Bij de toepassing van de artikelen van deze wet met betrekking tot de bij artikel 24 bedoelde ziekten wordt voor "ongeval" gelezen "ziekte".

Artikel 26

Bij staatsbesluit worden omtrent de aangifte van een ziekte als bij artikel 24 bedoeld, omtrent de verplichting van de werkgever tot het inroepen van geneeskundige hulp en omtrent het onderzoek naar aanleiding van een aangifte, regelen gesteld, welke van de hierboven ten aanzien van ongevallen gestelde alleen kunnen afwijken, voor zover afwijking door het verschil in aard van beroepsziekten en ongevallen gevorderd wordt.

Arbeidsgezondheidskundig onderzoek

Artikel 26a

1. De werkgever stelt de werknemers aan het begin van de dienstbetrekking en daarna periodiek in de gelegenheid een onderzoek te ondergaan, dat gericht is op vroege detectie van gezondheidsschade bij werknemers, als gevolg van de arbeid.

2. De werknemers zijn verplicht zich te onderwerpen aan het onderzoek genoemd in lid 1.

3. De werkgever die zijn plicht genoemd in lid 1 verzaakt is hoofdelijk verantwoordelijk voor schade aan de werknemer als gevolg van beroepsziekte of een ongeval.

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 27

Ieder beding, dat de aansprakelijkheid van de werkgever ingevolge deze regeling uitsluit of vermindert, is nietig.

Artikel 28

1. De Burgerrechtelijke verantwoordelijkheid van de werkgever voor schade, welke de werknemer c.q. diens uitkeringsgerechtigden, als gevolg van een ongeval lijdt, wordt in de gevallen, waarin krachtens deze wet schadeloosstelling wordt verleend, opgeheven behalve ten aanzien van de getroffene, wiens dagloon meer dan de grens genoemd in artikel 5 lid 1 sub c bedraagt voor het meerdere en tenzij het ongeval bewezen wordt veroorzaakt te zijn door misdrijf of grove schuld van de werkgever of van degene, die hem vertegenwoordigt.

2. Degene die gehouden is tot vergoeding van de schade door de werknemer of diens uitkeringsgerechtigden ten gevolge van het ongeval geleden, is voor het bedrag der schadevergoeding, krachtens deze wet uitbetaald, aansprakelijk jegens degene te wier laste dat bedrag komt.

3. Bij de vaststelling der schadevergoeding welke de werknemer of diens uitkeringsgerechtigden van de in het tweede lid bedoelde persoon vorderen, wordt door de rechter rekening gehouden met hetgeen door hem of hen krachtens deze wet wordt genoten.

4. Handelingen door of vanwege de werknemer of diens nagelaten betrekkingen verricht, kunnen geen nadeel toebrengen aan de rechten van degenen te wier laste de schadevergoeding, bedoeld in het tweede lid, komt, tenzij deze hun medewerking aan die handeling hebben verleend.

Artikel 29

1. Bij staatsbesluit kan de krachtens artikel 9 lid 1 verleende toestemming om als verzekeringsbedrijf op te treden, na voorafgaande waarschuwing, worden ingetrokken indien het verzekeringsbedrijf in het algemeen niet aan haar verplichtingen voldoet.

2. Hetgeen verder ter uitvoering van deze wet nodig is, wordt bij staatsbesluit geregeld.

STRAFBEPALINGEN

Artikel 30

1. Met een hechtenis van ten hoogste een maand en of een geldboete gelijk aan de eerste categorie als bedoeld in artikel 40 lid 5 van de Wet van 30 maart 2015 (S.B. 2015 no. 44) worden gestraft, het niet of niet tijdig nakomen van een der voorschriften, in de artikelen 9, leden 1, 2 en 5, in de artikelen 11, 16 de eerste zinsnede, 20 lid 1, 22 en 23 en van de voorschriften bij staatsbesluit uit te vaardigen, krachtens artikel 11 lid 4 en artikel 27.

2. Dezelfde straf wordt opgelegd aan de werkgever die, nadat zijn bedrijf op bevel van de Minister is gesloten dan wel stopgezet, zijn bedrijf voortzet of laat voortzetten.

3. Bij het opleggen van straffen als bedoeld in lid 1 en lid 2 is het toegestaan om de geldboete te vermenigvuldigen met het aantal werknemers te aanzien waarvan de overtreding is begaan.

Artikel 31

1. Indien een bij of krachtens deze wet strafbaar gesteld feit wordt gepleegd door een rechtspersoon, wordt de strafvervolging ingesteld en de straf uitgesproken tegen de in Suriname gevestigde leden van het bestuur of bij ontstentenis van die leden, tegen de vertegenwoordiger van de rechtspersoon in Suriname.

2. Het bepaalde bij het eerste lid vindt overeenkomstige toepassing ten aanzien van rechtspersonen die als bestuurder of vertegenwoordiger optreden van een onderneming.

3. Geen straf wordt uitgesproken tegen het lid van het bestuur of tegen de vertegenwoordiger, van wie blijkt dat het feit buiten diens toedoen is gepleegd.

Artikel 32

Met een geldboete gelijk aan de tweede categorie als bedoeld in artikel 40 lid 5 van de Wet van 30 maart 2015 (S.B. 2015 no. 44) wordt bestraft de werkgever, die opzettelijk geen aangifte indient

van een ongeval betreffende een werknemer in zijn bedrijf dan wel het ongevallenregister als bedoeld in artikel 16 niet of onjuist invult.

Artikel 33

Met dezelfde strafmaat als genoemd in artikel 32 wordt gestraft:

- a. hij, die mondeling of schriftelijk, persoonlijk of door een bijzonder daartoe gemachtigde opzettelijk omtrent een ongeval, dat overkomen is of beweerd wordt te zijn overkomen aan een werknemer, of omtrent de gevolgen van een dergelijk ongeval een valse verklaring aflegt aan de ambtenaren in artikel 11 en artikel 12 bedoeld.
- b. hij, die door een der in artikel 49 sub 2o van het Wetboek van Strafrecht vermelde middelen de werknemer of diens nagelaten betrekkingen opzettelijk beweegt geen gebruik te maken van een hun volgens deze wet toekomend recht.

Artikel 34

De bij deze wet strafbaar gestelde feiten worden beschouwd: die bij artikel 30 als overtredingen; die bij artikel 32 en artikel 33 als misdrijven.

Artikel 35

Met het opsporen van de feiten, strafbaar gesteld in de artikelen 30, 32 en 33 zijn, behalve de bij artikel 134 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, belast de daartoe ingevolge artikel 11 en artikel 12 aangewezen ambtenaren.

Artikel 36

De krachtens artikel 35 met de opsporing der daar bedoelde strafbare feiten belaste ambtenaren hebben toegang tot alle plaatsen, waar enig bedrijf wordt uitgeoefend.

Artikel 37

Wordt aan de hiervoor bedoelde ambtenaren de toegang geweigerd, dan verschaffen zij zich die desnoods met inroeping van de sterke arm.

Artikel 38

1. In plaatsen in artikel 37 bedoeld, welke tevens woningen zijn of alleen door een woning toegankelijk, treden zij tegen de wil van de bewoner niet binnen dan op vertoon van een schriftelijke bijzondere last van of vanwege de Procureur-Generaal voor geheel Suriname en wat de districten betreft van de Districtscommissaris.

2. Van dit binnentreden wordt door hen een proces-verbaal opgemaakt en binnen tweemaal vier en twintig uur aan degene, in wiens woning is binnengetreden, in afschrift medegedeeld.

SLOTBEPALINGEN

Artikel 39

Alle ten gevolge van deze wet opgemaakte overgelegde stukken, verzoekschriften en beschikkingen zijn vrij van het recht van zegel.

Artikel 40

Voor zover bij de inwerkingtreding van deze wet de voorzieningen ten behoeve van landsdienaren, zoals opgenomen in het Besluit Ongevallenregeling Landsdienaren (S.B. 1995 no. 24) nog niet in overeenstemming zijn met de voorzieningen zoals opgenomen in deze wet, zullen in dit besluit de nodige aanpassingen worden gepleegd.

Artikel 41

Bij de inwerkingtreding van deze wet wordt de Ongevallenregeling (S.B. 1947 no. 145 zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B 2007 no. 111) ingetrokken. De bijbehorende uitvoeringsbesluiten van de Ongevallenregeling blijven van kracht totdat deze worden vervangen en/of uitdrukkelijk worden ingetrokken.

Artikel 42

1. Deze wet wordt aangehaald als “**Ongevallenregeling 2021**”
2. Het wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Het treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van zijn afkondiging.
4. De Minister belast met de zorg voor arbeidsaangelegenheden is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI

WET van2021
houdende bepalingen inzake de vaststelling
van de verplichting van de werkgever tot
schadeloosstelling
(Ongevallenregeling 2021)

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

De Ongevallenregeling ook wel bekend als de (SOR) beoogt financiële consequenties bij bedrijfsongevallen en beroepsziekten voor de werknemer, de aan hem afhankelijke personen en de werkgever te reguleren. Deze zijn ongevallen gerelateerd aan of bij het verrichten van arbeid inclusief fatale ongevallen (art. 4), maar ook het meer geleidelijk ontstaan van een aandoening vanwege de verrichte arbeid oftewel de beroepsziekte.

De ILO heeft dit onderwerp o.a. in de volgende verdragen beschreven:

1. de Workmen's Compensation (Accidents) Convention, 1925 (No. 17),
2. Equality of Treatment (Accident Compensation) Convention, 1925 (No. 19),
3. Workmen's Compensation (Occupational Diseases) Convention (Revised), 1934 (No. 42),
4. Employment Injury Benefits Convention, 1964 [Schedule I amended in 1980] (No. 121),
5. Occupational Safety and Health Convention, 1981 (No. 155)
6. Promotional Framework for Occupational Safety and Health Convention, 2006 (No. 187).

In de Wet Algemeen Pensioen 2014 is verder een regeling getroffen voor invaliditeitspensioen en arbeidsongeschiktheid gerelateerd aan bedrijfsongevallen of beroepsziekten.

Over de aansprakelijkheid van de werkgever en haar begrenzingsen is veel jurisprudentie die aan de orde komt bij artikel 4.

De SOR is vanaf haar inwerkingtreding enkele keren, gewijzigd. Hieronder volgt een overzicht van de wijzigingen:

1950 – bij landsverordening van 17 april 1950 G.B. 1962

1975 – bij landsverordening van 24 november 1975 G.B. no. 164d

De vergoeding van de begrafeniskosten in geval van overlijden van de werknemer ten gevolge van het ongeval tot een bedrag van dertig maal het dagloon met een minimum van 250 gulden en maximum van 400 gulden werd ingevoerd. In artikel 6 sub c kwam de vaststelling van de loongrens op 20 Surinaamse gulden, een uitkering in geld berekend naar het dagloon van de werknemer met dien verstande dat wanneer het dagloon meer dan 20 Surinaamse gulden bedraagt, het meerdere voor de vaststelling der uitkering niet in aanmerking komt.

1983 – bij decreet van 20 januari 1983

Toen vond plaats de wijziging van artikel 6 lid 8 sub a en sub b overeenkomstig het door Suriname d.d. 15 juni 1976 bekrachtigde ILO Verdrag No. 118 inzake de gelijkheid van behandeling van eigen onderdanen en vreemdelingen met betrekking tot de sociale zekerheid. Dit verdrag bepaalt dat invaliditeitsuitkeringen zonder restrictie betaald dienen te worden ook indien de

uitkeringsgerechtigde zich ongeacht zijn nationaliteit metterwoon in het buitenland vestigt. Het verdrag spreekt in dit verband van cash benefits en deze wijziging/aanvulling betreft mede de mogelijkheid om op verzoek van de werknemer de periodieke uitkeringen om te zetten in een uitkering ineens.

2001 – bij wet van 8 oktober 2001 (SB 2001 no. 66)

Aanpassing van de strafbepalingen in de artikelen 31 lid 1 en 33 vond plaats.

Artikel 31 lid 1, artikel 33 en artikel 34, allemaal hebben betrekking op wijzigingen van de strafbepalingen. In artikel 31 lid 1 wordt de zinsnede 1000 gulden vervangen door 1 miljoen gulden. In artikel 33 wordt de zinsnede 1000 gulden vervangen door 75.000 gulden ~~duizend~~. In artikel 34 wordt de aanhef als volgt vervangen: met gevangenisstraf van ten hoogste één jaar of een geldboete van ten hoogste twee miljoen vijfhonderdduizend wordt gestraft. Deze wijziging betreft een aanvulling van de strafbepaling naast gevangenisstraf met een geldboete zoals genoemd, van ten hoogste twee miljoen vijfhonderdduizend gulden.

Volgens artikel 35 van de wet werden de strafbaar gestelde feiten opgedeeld in overtredingen bij artikel 31 en in misdrijven bij artikel 33 en artikel 34.

2007

De wijziging van artikel 6 lid 1, toevoeging van crematiekosten, vond zijn beslag. Vergoeding van begrafenis of crematiekosten in geval van overlijden van de werknemer ten gevolge van het ongeval, tot minimaal een bedrag van SRD 4000.

De uitkeringen anderszins is zijn in geld berekend naar het dagloon van de werknemer, met dien verstande dat wanneer het dagloon meer dan 20 Surinaamse dollar bedraagt het meerdere voor de vaststelling niet in aanmerking komt. Hier wordt wel een loongrens/maximum gesteld van SRD 20. In 1975 was de loongrens Sf 20.

Thans wordt de wet integraal gewijzigd, als gevolg van veranderde inzichten met betrekking tot het compenseren in geval van het zich voordoen van een bedrijfsongeval of een beroepsziekte en ook het voorkomen van ongevallen en ziekten. Daarbij wordt de wettekst van 10 september 1947 ingetrokken en een toelichting op de wet geïntroduceerd.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Artikel 1 lid 1

In de definitie van onderneming is geen gebruik meer gemaakt van de definitie voor uitkeringsplichtige bedrijf omdat alle ondernemingen en werkgevers onderworpen zijn aan de werking van deze wet. Hierdoor heeft de verwijzing naar uitkeringsplichtige bedrijf geen bestaansrecht meer en is de uitzondering die is gemaakt t.a.v. uitkeringsplichtige bedrijven voor bosbouw en landbouw. Dit is noodzakelijk in het belang van goed ondernemerschap en van de sociale zekerheidsbevordering ten behoeve van de werknemers en hun gezinnen.

Onder onderneming wordt verstaan een duurzame georganiseerde economische entiteit die als zodanig kan worden overgedragen. Zowel de entiteit met winstoogmerk als de non-profit vallen onder de definitie.

Artikel 1 lid 4

Het gaat hier om leerlingen die het werk aanleren bijvoorbeeld leerlingen van SAO (vakscholing). Het verschil met stagiaires is dat die onderdeel worden van een productie geheel in een

onderneming met een duaal karakter namelijk: het leren van praktische productie en ook onderdeel zijn van de productie. In de Wet Arbeid Kinderen en Jeugdige Personen (S.B. 2018 no. 76) wordt stage gedefinieerd als een leerperiode als onderdeel van het onderwijsprogramma (lid 1 sub r). Vakscholing wordt gedefinieerd als een opleiding verzorgd door een organisatie vallende onder of erkend door de overheid gericht op het onderrichten in technisch en beroepsonderwijs (art. 1 sub t).

Uitzendkrachten

Bij het aantrekken van uitzendkrachten is in het kader van de arbeidsomstandigheden de inlener medeverantwoordelijk voor de uitzendkracht. Zo heeft de inlener bijvoorbeeld de plicht om de uitzendkracht voor te lichten over het te gebruiken gereedschap. De uitzendovereenkomst geldt wettelijk als een arbeidsovereenkomst. Het uitzendbureau is, als werkgever, aansprakelijk voor bedrijfsongevallen op grond van de wet. Tegelijk is de inlener wettelijk aansprakelijk voor de gevolgen van een bedrijfsongeval van een uitzendkracht gebeurd in de uitoefening van zijn bedrijf of beroep met personen met wie hij geen arbeidsovereenkomst heeft. De uitzendkracht kan in geval van een bedrijfsongeval dus zowel het uitzendbureau als de inlener aansprakelijk stellen. De criteria aan de hand waarvan een eventuele aansprakelijkheid wordt vastgesteld zijn hetzelfde. Zo zijn het uitzendbureau en de inlener aansprakelijk als niet is aangetoond dat de nodige voorzorgsmaatregelen zijn genomen of wanneer niet vaststaat dat er sprake was van opzet of bewuste roekeloosheid van de uitzendkracht. Het uitzendbureau en de inlener zijn dus in zo'n geval hoofdelijk aansprakelijk voor de geleden schade, waarbij geldt dat ieder voor het geheel of voor een gedeelte (voor zover de ander betaalt) de schade moet voldoen. Er hoeft uiteraard niet tweemaal betaald te worden, het uitzendbureau en de inlener kunnen hierover nadere afspraken maken.

Het uitzendbureau kan bijvoorbeeld in de overeenkomst van opdracht of in de algemene voorwaarden voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten bedingen, dat de inlener het uitzendbureau zal vrijwaren tegen eventuele aansprakelijkheid wegens een bedrijfsongeval. Wordt het uitzendbureau dan toch aangesproken door een uitzendkracht tot betaling van een schadebedrag, dan kan het uitzendbureau dit in beginsel verhalen op de inlener. Wel wordt daarbij beoordeeld of er sprake is van een geldig beding in de algemene voorwaarden en/of daar gelet op de omstandigheden in redelijkheid een beroep op kan worden gedaan.

Ouders, echtgenoten en inwonende kinderen van de werkgever worden uitgesloten van de werking van de wet, tenzij zij gevaarlijk arbeid verrichten. Die arbeid moet bij staatsbesluit verder worden bepaald. Als leidraad kan alvast dienen het Besluit Gevaarlijke Arbeid.

Met het oog op toekomstige betaald sporten in Suriname zijn sportlieden toegevoegd. Ook zijn toegevoegd personen werkzaam in de amusementssector die een arbeidsovereenkomst hebben.

Artikel 1 lid 5 en 6

Het dagloon is uiteraard minimaal het loon bepaald in de Wet Minimumloon. Dat betekent dat thans de verzekeringen gesloten worden tegen het dagloon en het dagloon mag niet minder zijn dan het minimumloon welke gedefinieerd is in een uurloon dat steeds wordt aangepast volgens de wijze geregeld in de wet. De wijze van berekening van het dagloon blijft ongewijzigd.

Het loon per dag wordt vastgesteld:

- a. door het uurloon te vermenigvuldigen met het gemiddelde aantal werkuren per week van de betrokken werknemer en het verkregen product te delen door 6 of 5;
- b. door het weekloon te delen door 6 of 5;
- c. door het maandloon te delen door 25 of 20; afhankelijk of op de werknemer respectievelijk van toepassing is, zesdaagse of vijfdaagse werkweek.

Voor parttimers die minder uren maken, is nu ook een aanwijzing gegeven waarbij uitgegaan is van de op logica gebaseerde hedendaagse praktijk.

Artikel 1 lid 8

Er is een nieuwe definitie van ongeval opgenomen in de wet. Deze definitie is gebaseerd op het concept van de Arbeidsomstandighedenwet. In deze definitie is rekening gehouden ~~van~~ met de mogelijkheden om het/een causaal verband vast te stellen. Het woon-werk-verkeer (kortste route) is in de definitie opgenomen. Een aantal ziekten etc.. die acuut kunnen optreden als gevolg van arbeid zijn hier in de definitie bij ongeval opgenomen en vallen deze niet onder beroepsziekten, maar onder bedrijfsongevallen. Ondernemingen waar deze ongevallen kunnen plaatsvinden vanwege de arbeid die er verricht wordt en de omstandigheden waaronder die verricht wordt, dienen in hun bedrijfsoperaties daarmee rekening te houden en voorbereid te zijn in termen van eerste hulp en beperking van gezondheidsschade.

Bij het bepalen van het ongeval en meer nog de beroepsziekte is causaal verband tussen het letsel of de ziekte en de arbeid van cruciaal belang.

Causaal verband

Ter beoordeling van ‘het’ causaal verband geldt namelijk zowel het conditio sine qua non (csqn)-criterium (vestigingsfase; of er aansprakelijkheid is) als de toerekening maatstaf (omvangsfase; hoever de aansprakelijkheid reikt). Het voor de vestiging van aansprakelijkheid benodigde csqn-verband volgt veelal uit de bepaling waarop de aansprakelijkheid is gegrond (art. 6:162 lid 1 van het Nederlands Burgerlijk Wetboek (hierna te noemen BW), ‘dientengevolge’; art. 6:74 lid 1 BW, ‘daardoor’), terwijl voor de omvangsfase de toerekening in artikel 6:98 BW is ondergebracht. Het csqn-verband wordt wel als ‘minimumvereiste’ gezien. Aan dit voor de vestiging van aansprakelijkheid vereiste verband is in geval van letsel door schending van verkeers- of veiligheidsnormen doorgaans vrij vlot voldaan. Omdat de aan de hand van dit ‘vestigingscriterium’ alléén verkregen resultaten echter danig ruim (kunnen) uitvallen, wordt voor telkens een oplossing ‘op maat’ in artikel 6:98 BW de causaliteit nog aan nadere (normatieve) eisen onderworpen.⁷ Ter illustratie kan bijvoorbeeld worden genoemd het klassieke Coronaire trombose-arrest over een aangereden hartpatiënt.⁸ Hierin werd aan bromfietser Van Baar ten onrechte geen voorrang verleend door tractorbestuurder Waal, met als gevolg een relatief licht ongeval. Van Baar overleed evenwel enkele uren na dit ongeval als gevolg van een hartaanval vanwege door het ongeval opgetreden emoties. Gelet op de beschikbare medische deskundigenberichten stond tevens vast dat Van Baar leed aan een zeldzame hartafwijking. (Ook) in deze casus kon het csqn-verband tussen het ongeval en het daaropvolgende overlijden van Van Baar vrij vlot worden aangenomen; zonder aanrijding zou Van Baar immers niet zijn getroffen door de hartaanval die hem nu fataal was geworden. In het arrest stond centraal de vervolgvraag, of het ‘uitzonderlijke karakter’ van het overlijden van Van Baar door het ongeval nog wel als gevolg van dat ongeval aan veroorzaker Waal kon worden toegerekend. Het hof meende van niet, maar de Hoge Raad oordeelde dat aan

degene die een verkeersfout maakt óók worden toegerekend zelden voorkomende of buiten de lijn der normale verwachtingen liggende gevolgen, zoals in dit geval het overlijden van een ‘kwetsbaar’ slachtoffer als Van Baar.⁹ Inmiddels luidt vaste rechtspraak over artikel 6:98 BW dat in geval van letselschade wegens overtreding van verkeers- of veiligheidsnormen ‘ruime toerekening’ – *the tortfeasor takes the victim as he finds him* – het uitgangspunt is: een bijzondere lichamelijke of geestelijke kwetsbaarheid dan wel privé-situatie staat niet aan toerekening ex artikel 6:98 BW in de weg en komt in beginsel voor risico van de veroorzaker van het ongeval. Deze insteek past ook bij het in de inleiding al genoemde beginsel van concrete en volledige schadevergoeding van personenschade: de werkelijke schade van het concrete slachtoffer mét al zijn eventuele lichamelijke en/of geestelijke kwetsbaarheden en in zijn eigen specifieke context heeft als uitgangspunt te gelden, niet de schade zoals die zou zijn geleden door bijvoorbeeld een ‘gemiddelde’ of normaal robuuste en fitte medemens. Dat in een concreet geval bepaalde klachten of beperkingen aan de orde zijn (mede) vanwege een bij het specifieke slachtoffer bestaande bijzondere kwetsbaarheid, is in de situatie mét ongeval in beginsel dan ook niet relevant; volledige toerekening is ook dan het uitgangspunt. Anders gezegd, een bij het slachtoffer bestaande bijzondere zwakheid heeft in beginsel geen verminderend effect op de vergoedingsplicht van de aansprakelijke in het kader van de causaliteit. Een andere vraag is echter wat de weerslag van bedoelde ‘bijzonderheid’ is op de schadebegroting ex artikel 6:105 BW. Zo overwoog de Hoge Raad in het voornoemde Coronaire trombose-arrest bijvoorbeeld al ‘dat de ziekelijke hartafwijking van Van Baar en het daaruit voortvloeiende verhoogde risico van diens vroegtijdig overlijden eventueel wel een factor kan vormen waarmede rekening moet worden gehouden bij de berekening van de te betalen schadevergoeding’. En daarmee betreden we het terrein van de situatie zónder ongeval.

Artikel 1 lid 9

Er is een nieuwe definitie van beroepsziekte waarbij rekening is gehouden met de meer uitgebreide benadering in het kader van de modernisering van de arbeidsomstandighedenwetgeving. De lijst van beroepsziekten, eerder opgenomen in artikel 25, is uitgebreid op basis van de recente lijst van de ILO (*ILO List of Occupational Diseases (revised 2010)*) en is als bijlage in deze wet opgenomen. Het vormt integraal onderdeel van deze wet en is te wijzigen bij staatsbesluit.

Artikel 1 lid 10-13. Lid 10 is qua redactie geherformuleerd en afgestemd op de sociale wetgeving die in 2014 tot stand kwam (Wet Nationale Basiszorgverzekering en de Wet Algemeen Pensioen) waarbij de partner erkend werd in het systeem. Definities uit deze wetgeving zijn hier overgenomen.

Onder “de partner met wie de werknemer ten tijde van het ongeval gehuwd was” wordt mede begrepen de moeder of vader van de erkende natuurlijke kinderen, voor zover deze partner op het tijdstip van het ongeval tot het gezin van de werknemer behoort. De echtgenote of echtgenoot ontvangt een uitkering, gelijk aan dat van de gehuwde partner en onder dezelfde bepalingen.

De twee ongevallencommissies worden in deze wet benoemd (lid 14 en lid 15).

Artikel 1 lid 16

Alhoewel deze wet niet van toepassing is op landsdienaren, is het van belang dat ook in de publieke sector, de landsdienaren goed verzekerd zijn tegen het risico van ongevallen en beroepsziekten. Daarom is bij wet de instructie gegeven aan de minister van Binnenlandse Zaken, om waar nodig

de wetgeving en de regelingen bij te stellen. Dit, om de discriminatie op de totale arbeidsmarkt, inclusief de publieke sector, te voorkomen.

Artikel 1 lid 2

Deze bepaling heeft betrekking op minder georganiseerde vormen van arbeid die gezamenlijk wordt uitgevoerd. Besloten is dit artikel onveranderd te laten. Hierbij is de nadruk op de aansprakelijkheid, omdat deze vormen van arbeid met een lage organisatiegraad, plaatsvinden onder een zeker leiding en gecentraliseerde instructies die worden gegeven. De voorwaarde van het persoonlijk verrichten van arbeid is gehandhaafd. Aansprakelijk is degene die het werk opdraagt aan degenen die het uitvoeren

Is er echter een georganiseerde situatie van een duidelijke aannemer die bedrijfsmatig opereert, dan is hij de werkgever van de bouwvakker die bij hem in dienst zijn en niet degene met wie de aannemer een aannemingsovereenkomst heeft getekend.

Artikel 3

Bij artikel 3 gaat het om een uitbreiding van de definitie van werkgevers en werknemers die van Surinaamse komaf zijn en in het buitenland werkzaamheden uitoefenen en de werkgever, van wie de onderneming in Suriname gevestigd is. De arbeidsovereenkomst moet in Suriname zijn aangegaan en de woonplaats van de werknemer moet in Suriname zijn. De werknemer in Suriname, die door de werkgever, van wie de onderneming in Suriname gevestigd is en ook bedrijfsactiviteiten in het buitenland uitoefent, in dienst is genomen verkeert in een kwetsbare positie.

Lid 2 heeft betrekking op de situatie waar de Surinaamse en een buitenlandse ongevallenregeling van toepassing zouden kunnen zijn bij een ongeval. Binnen 3 maanden moeten keuzes zijn gemaakt.

In het kader van lid 3 is de uitsluiting van de thuiswerkers (*domestic workers* zoals bekend bij de ILO) vanwege het ILO Verdrag No. 189 betreffende de rechten van huishoudelijke werkers (*ILO Convention concerning Decent Work for Domestic Workers*, 2011).

In lid 4 worden de rechten van de nabestaanden van de werknemer die een fataal ongeval overkomt, geregeld.

Artikel 4

Jurisprudentie over aansprakelijkheid

De grenzen van de aansprakelijkheid van de werkgever voor schade als gevolg van bedrijfsongevallen, zijn door de Hoge Raad de laatste jaren tamelijk ruim getrokken. Daaruit blijkt dat aan die aansprakelijkheid nog wel grenzen zijn en dat de werkgever niet aansprakelijk is voor ieder ongeval dat de werknemer in verband met zijn werk overkomt. De Hoge Raad oordeelde in cassatie (Hoge Raad 22 januari 1999, JAR 1999, 44) dat het in de wet gaat om een zorgplicht van de werkgever voor de veiligheid van de werkomgeving en de gebruikte werktuigen. Ook al moet deze eis en de eis dat de schade de werknemer in de uitoefening van zijn werkzaamheden moet zijn overkomen, ruim worden uitgelegd, dit betekent volgens de Hoge Raad niet dat deze eisen geheel terzijde mogen worden gelegd en dat de werkgever ook aansprakelijk te achten is voor schade die de werknemer in zijn privé-situatie is overkomen. De vraag of de werkgever aansprakelijk is voor ongevallen die de werknemer, ofschoon samenhangend met zijn werkzaamheden, in zijn privé-situatie zijn overkomen, wordt niet beheerst door de bijzondere

regeling van art. 1614x BW doch moet telkens worden beantwoord naar de omstandigheden van het gegeven geval aan de hand van wat voor dat geval de eis zich als een goed werkgever te gedragen meebrengt. Voor een bevestigende beantwoording van deze vraag is slechts plaats onder bijzondere omstandigheden.

Als het bedrijfsongeval helemaal wijten is aan de eigen schuld van de werknemer, moet hij zelf voor de schade opdraaien. De werkgever hoefde geen schadevergoeding aan de werknemer te betalen als gevolg van de letselschade van dit bedrijfsongeval. Een werkgever is niet altijd aansprakelijk voor de letselschade van een werknemer als deze onder diensttijd betrokken raakt bij een ongeval. De aansprakelijkheid van de werkgever bij een bedrijfsongeval is niet van toepassing als schuld bij werknemer ligt.

Bij gebruik van een gevaarlijke machine geldt volgens de Hoge Raad in het bijzonder dat het waarschuwen voor gevaren bij de bediening van een machine door middel van een schriftelijke of mondelinge instructie en het aanbrengen van waarschuwingsstickers onvoldoende zal zijn. Er dient rekening te worden gehouden met het ervaringsfeit dat de dagelijkse omgang met een machine de gebruiker ervan ertoe zal brengen niet alle voorzichtigheid in acht te nemen die ter voorkoming van ongelukken geraden is. Van de werkgever moet worden verwacht dat hij onderzoekt of er preventieve maatregelen mogelijk zijn of dat er een veiligere werking van de machine mogelijk is. Zo niet, dan moet er op een voldoende effectieve wijze voor het gevaar worden gewaarschuwd. Hierbij is het van belang met welke mate van waarschijnlijkheid de niet-inachtneming van de vereiste oplettendheid en voorzichtigheid kan worden verwacht, de hoegrootheid van de kans dat daaruit ongevallen ontstaan, de ernst die de gevolgen daarvan kunnen hebben en de mate van bezwaarlijkheid van de te nemen maatregelen. Het kan van belang zijn of de werkgever de specifieke gedraging die tot het ongeval heeft geleid redelijkerwijs heeft moeten voorzien, maar dit is niet van doorslaggevende betekenis. Wanneer na het ongeval komt vast te staan dat er een veiliger alternatief voorhanden was en het gebruik van dit alternatief al voor het ongeval van de werkgever had kunnen worden geveerd, staat de schending van de zorgplicht in beginsel vast (Hoge Raad, 11-11-2005, ECLI:NL:HR:2005:AU3313).

Volgens de Hoge Raad had een ervaren chauffeur er redelijkerwijs van op de hoogte moeten zijn dat er ongelukken kunnen gebeuren ten gevolge van het knoeien met diesel bij het aftanken van vrachtauto's. Bovendien vond de Hoge Raad dat de aanwezigheid van diesel op de vloer van een tankstation een feit is van algemene bekendheid. Kortom, het ongeval is door de onoplettendheid van de chauffeur zelf veroorzaakt. Het gaat hier volgens de rechters om zulke alledaagse risico's dat een werkgever in deze situatie niet aansprakelijk is voor eventuele schade. Toch zal steeds per bedrijfsongeval beoordeeld moeten worden of er nu sprake is van een alledaags risico.

De werknemer kan letselschade die hij oploopt bij de uitoefening van de beroepswerkzaamheden, op de werkgever verhalen, tenzij deze kan aantonen dat hij geen zorgplicht heeft geschonden of dat de schade in belangrijke mate het gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van de werknemer zelf (art. 7:658 BW). Werkgevers lijken deze bewijslastomkering nogal eens te onderschatten. Niet alleen dient de werkgever te bewijzen wát er is gebeurd (HR 29 juni 2001, NJ 2001, 476), maar ook dat hij in de gegeven omstandigheden voldoende zorg heeft betracht. Die zorgplicht is niet absoluut, zodat de werkgever niet de verplichting heeft om 'door theoretisch en praktisch onfeilbaar werkende veiligheidsmaatregelen een werknemer volledig tegen gevaren te

beschermen' (aldus HR 14 april 1978, NJ 1979, 245). Het gaat er om of het gevaar op de werkvloer zodanig onder controle is gebracht als redelijkerwijs van de werkgever gevergd kan worden. Dat klinkt vriendelijk, maar in werkelijkheid wordt wel een serieuze inspanning van de werkgever gevraagd, waarover niet te lichtvaardig moet worden omgegaan. En de feitenrechter moet in dat verband alle relevante omstandigheden serieus wegen, zo luidt de boodschap van dit arrest. Het dat het een bijzondere zorgplicht legt op werkgevers die zich van gevaarlijke machines bedienen. Dat was al langer de lijn van de rechtspraak van de Hoge Raad (HR 14 april 1978, NJ 1979, 245 (Messaoudi/Hoechst); HR 29 april 1983, NJ 1984, 19 (De Vries/Kuyt)). Wel nieuw is dat de Hoge Raad een duidelijke normenhiërarchie aanlegt. De werkgever dient namelijk eerst te onderzoeken of afdoende preventieve maatregelen mogelijk zijn danwel of een veiliger werking van de machine mogelijk is, en pas als dat niet het geval is mag hij naar een 'second best' oplossing zoeken, te weten of op een voldoende effectieve wijze voor het gevaar kan worden gewaarschuwd.

Effectief waarschuwen Wat betreft waarschuwingen geldt dat, als het bij gebreke van maatregelen die het gevaar kunnen wegnemen slechts mogelijk is om te waarschuwen voor het gevaar, deze waarschuwing alleen dan een afdoende maatregel is wanneer te verwachten valt dat de werknemer door de waarschuwing het gevaar zal vermijden. Van deze maatstaf, ontleend aan het Jetblast-arrest (HR 28 mei 2004, NJ 2005, 105 (Hartmann/Princess Juliana Airport), Gemeenschappelijk Hof Ned. Antillen en Aruba 18 maart 2005, NJ 2005, 302) is niet eenvoudig te voorspellen hoe deze zich verder zal ontwikkelen in de toekomst

Verder is er een regel uit Waterschap Zeeuwse Eilanden / Royal Nederland waaruit blijkt dat een werkgever niet hoeft te waarschuwen 'voor gevaren die ook een onoplettende persoon op voorhand direct duidelijk hadden moeten zijn'. de Hoge Raad eist in het onderhavige arrest dat de werkgever ook anticipeert op ingesleten routine en verminderde voorzichtigheid, en rekening houdt met weinig voorzienbare ongevallen. Wellicht geldt dat als een bepaald amputatiegevaar ook aanstonds duidelijk moet zijn voor een routineuze, onoplettende en weinig geconcentreerde medewerker, er geen maatregelen tegen getroffen behoeven te worden.

In het Messaoudi/Hoechst (HR 14 april 1978, NJ 1979, 245) en ook in 2005 (HR 11-11-2005, C04/253HR) oordeelt de Hoge Raad dat een ná het ongeval getroffen voorzorgsmaatregel relevant is bij de vraag of de werkgever vóór het ongeval zijn zorgplicht heeft verzaakt. Indien vaststaat dat ten tijde van het ongeval een bepaalde voorziening mogelijk was, waardoor dit ongeval zou zijn voorkomen, moet onderzocht worden waarom niettemin het aanbrenge van deze voorziening toentertijd niet van de werkgever kon worden gevergd, aldus toen en nu de Hoge Raad. Bij dat onderzoek moet naast de al genoemde wegingsfactoren ook de vraag worden gesteld of deze maatregel voor de werkgever 'of voor de deskundigen waarover hij in zijn bedrijf beschikt' destijds voor de hand liggend was.

Het is vaste rechtspraak van de Hoge Raad dat alle omstandigheden van het concrete geval meewegen bij de vraag of de werkgever in zijn zorgplicht tekortgeschoten is.

Stel dat een werkgever een keuken heeft met apparatuur die men ook thuis wel aantreft, zoals een keukensnijmachine, waar de catering-medewerkster kaas mee snijdt. Als zij haar vingertoppen verliest aan het apparaat, zal met toepassing van dit arrest gelden dat de werkgever had moeten onderzoeken of er afdoende preventieve maatregelen bij dit apparaat mogelijk zijn, of een veiliger

werking van de machine mogelijk is, en eventueel of op een voldoende effectieve wijze voor het gevaar kan worden gewaarschuwd.

In het arrest *Laudy / Fair Play* (HR 4 oktober 2002, NJ 2004, 175) schoot een werkneemster die met een scherp geslepen mes puntbroodjes wilde snijden, met het mes uit en sneed in haar vinger. De Hoge Raad accordeerde het oordeel van de feitenrechter dat de werkgeefster niet tekortgeschoten was door na te laten haar werknemers te waarschuwen voor het nieuwe (of geslepen) broodmes, 'in aanmerking genomen dat van algemene bekendheid is dat een mes dat geschikt is om zachte puntbroodjes mee te snijden zo scherp is dat de gebruiker daarvan het gevaar loopt zich bij dat werk te snijden'. Voor de eigenschappen van een mes hoeft niet te worden gewaarschuwd, terwijl voor de eigenschappen van een verpakkingsmachine meer dan alleen moet worden gewaarschuwd: er moet onderzoek worden gedaan naar de veiligheid en veiliger alternatieve ontwerpen.

In artikel 4 lid 1 sub b is de voorwaarde van kostwinnerschap verlaten. De afhankelijkheid is met name voor zover noodzakelijk en relevant, opgenomen in de definitie van de verschillende rechthebbenden.

Artikel 4 lid 2, dat betrekking heeft op de gevallen waar er geen sprake is van een recht op uitkering, heeft een uitbreiding ondergaan wat betreft sub b (dronkenschap, druggebruik etc...) en sub c. (misdrijven).

Bij lid 3 is het vorderingsrecht uitgebreid waardoor zowel de rechter als de verzekeringsmaatschappij de vordering kan instellen. Het gaat hier erom om te voorkomen dat verzekeringsfraude plaatsvindt.

Artikel 5 lid 1 sub a

Nazorg is nu toegevoegd onder bepaalde omstandigheden. Ten aanzien van thuisverpleging kan worden opgemerkt dat dit alleen geldt wanneer de persoon is uitbehandeld en een ziekenhuisligging niet meer nodig wordt geacht maar de persoon niet zelfstandig voor een korte periode zelf medicatie kan innemen. Thuiszorg is niet ongelimiteerd. Ambulancevervoer moet door de arts uitdrukkelijk schriftelijk worden geadviseerd.

Artikel 5 lid 1 sub b

Ten aanzien van begrafenis- en crematiekosten zal een minimumbedrag van SRD 7000 worden opgenomen i.p.v. de SRD 4000 die in de wet was opgenomen. Dit omdat de minimale uitkering in de praktijk SRD 7000 bedraagt.

Artikel 5 lid 1 sub c

In deze bepaling wordt de loongrens van het dagloon verruimd van SRD 20 naar het dagloon berekend op basis van het minimumloon conform de Wet Minimumloon (S.B. 2019 no. 67). Bij een voltijdse baan wordt uitgegaan van een aantal werkdagen per maand van 25 zie artikel 1 lid 1 sub c) en het maximaal aantal uren arbeid per dag conform de Arbeidswet 1963 (8½ uur per dag). Indien een werknemer 8 ½ uur per dag arbeid verricht en het minimumloon per uur SRD 8,40 is, dan is de dagloongrens SRD 71,40. Bij een minder aantal uren per dag arbeid is de grens lager. Bij

een aantal uren arbeid van minder dan 2.5 uur belandt het verzekerde dagloon onder de hiervoor geldende grens van SRD 20.

Artikel 5 lid 2

Ten aanzien van de invaliditeitspercentages wordt nu de Europese schaal gebruikt, aangezien deze humaner van aard is vergeleken met het minder empathisch karakter van de oude wet. Er is een verplichting in de wet opgenomen om gebruik te maken van de schaal die in de wet is opgenomen.

Artikel 5 lid 3 sub a

Huwelijksgoederen t.a.v. gescheiden partner en alimentatieplicht.

Artikel 5 lid 2a

Ten aanzien van het voorstel om bij permanente invaliditeit de eerste weken het volledig loon wordt uitbetaald en daarna wordt afgebouwd. Dit naar analogie van ziekte zoals opgenomen in het artikel 1614c BW. Zolang de ziekteregeling volledig betaald moet de SOR ook volledig betalen. De commissie zal dit voorstel overnemen, omdat in de praktijk reeds de volle 100% wordt uitgekeerd. De praktijksituatie zal in de memorie van toelichting worden opgenomen. Verder zal ook worden aangegeven wat de achtergrond is van die 80% uitkering die in de huidige wet is opgenomen. De 80% is gebruikt omdat de werknemer tijdens deze periode geen kosten maakt om naar het werk te gaan.

Artikel 5 lid 3

Het belang van kinderen binnen de Ongevallenregeling is hier verder benadrukt. Het gaat hierbij om de percentages van uitkering wanneer de kostwinner komt te overlijden. Dit is geregeld in artikel 5 lid 3 sub b. Het gaat om het geaccumuleerd loon van moeder/vader en kinderen die maximaal 50% bedraagt. Het percentage is opgetrokken naar 70%.

Er is nu aansluiting met de Wet Algemeen Pensioen (WAP) onder andere wat betreft de duurzame gemeenschappelijk huishouding en de rechten van de kinderen die tot het gemeenschappelijk huishouden behoren. Verder blijft de leeftijd van 16 jaar gehandhaafd ten aanzien van kinderen, mede gelet op de bepaling met betrekking tot de leeftijd voor toelating tot het arbeidsproces zoals opgenomen in de Wet Arbeid Kinderen en Jeugdige Personen (S.B. 2018 no. 76).

Met betrekking tot de uitkering aan ouders wordt nu gekeken naar de inkomsten van de ouders. Als het beneden het minimumloon, is dan is er aanspraak op een uitkering en als het boven is dan is er geen aanspraak op een uitkering. Het minimumloon zal dus als maatstaf gebruikt worden. Bij het berekenen van het maandloon van de werknemers wordt uitgegaan van 20 dagen en een vijfdaagse werkweek, een werkgelegenheidssituatie die de werkomstandigheden van 60-plussers benadert. Het dagloon bij een 8 ½ urige werkdag zou dan zijn $20 \times \text{SRD } 71,40 = \text{SRD } 1.428,-$.

Artikel 5 lid 6

Het verzoek dient gedaan te worden door de uitkeringsgerechtigde. Hij/zij moet het belang en de reden van de omzetting aandragen. De commissie houdt rekening met het belang van de uitkeringsgerechtigde. Een reden zou kunnen zijn het metterwoon verlaten van Suriname of het

verhuizen naar een andere werkplek. Als reden zou niet kunnen dienen een grond die in de nabije toekomst ervoor zal zorgen dat de uitkeringsgerechtigde geen aanspraak meer zal maken op een uitkering. De in lid 6 genoemde formules en factoren zijn ongewijzigd gebleven.

Artikel 5 lid 6 sub a

Niet alleen de westerse geneeskunde maar ook traditionele geneeswijze wordt door het ministerie van Volksgezondheid erkend.

Artikel 5 lid 7

In artikel 6 lid 7 zijn er 3 voorwaarden genoemd waarin de uitkering ineens wordt gedaan zonder tussenkomst van de Commissie Schadeloosstelling. Er moet aan alle 3 voorwaarden worden voldaan bij de uitkering ineens. Het verzoek moet worden gedaan door werkgever of werknemer. De grens van 10 gulden kwam neer op de helft van de dagloongrens die nu bij een volle dagtaak ca SRD 35 zou zijn. Dat is hier nu opgenomen.

Artikel 5 lid 8

De periode van 3 jaar is nu verruimd naar 10 jaar.

Artikel 5 lid 10

Onder “in haar volle omvang” (sub b) moet mede worden verstaan nazorg en revalidatie. In de praktijk is revalidatie niet uitgesloten. Ook moet worden erkend, de niet-Westerse geneeskunst zoals acupunctuur, de Ayurvedische geneeskunst of de geneeskunst met een Javaans/Indonesische, Creoolse, Marron of Inheemse oorsprong, voor zover de medische ‘practitioners’ geregistreerd en gecertificeerd zijn door het Ministerie van Volksgezondheid.

Artikel 5 lid 10 sub e

Ten aanzien van artikel 6 lid 10 sub e is de rol van het staatsbesluit geschrapt, mede omdat dit nooit is geslagen. Een erkende specialist moet vaststellen of er kunstmiddelen nodig zijn en welke.

Artikel 5 lid 11 sub a

De afwijkingsmogelijkheid is, in het belang van de persoonlijke genezing en het verminderen van lijden van zieke werknemers, verruimd, in die zin dat hij nu eerder bij uitblijven van medische uitsluitel uit te wijken naar andere medici dan wel alternatieve geneeswijzen weliswaar erkend en geregistreerd door de overheid. Deze wijziging is bedoeld om de zieke mens die met zijn genezing zit in een systeem met strakke kwalificatieregels, meer ruimte te geven zodat hij de regie van zijn genezing zelf in eigen handen neemt. Sub d is nieuw toegevoegd.

Artikel 5 lid 12

Ten aanzien van artikel 5 lid 12 kunnen als voorbeelden worden genoemd het zich niet houden aan de therapie, het niet innemen van medicijnen, het niet aanpassen van de levensstijl, het belemmeren van de genezing door zich onderwerpen van bepaalde verboden lichamelijke en geestelijke inspanningen etc..

Artikel 5 lid 13

Artikel 5 lid 13 is geherformuleerd (oude artikel 6 lid 13). Het gaat hier om de partij die het meeste belang heeft. Het is van belang dat beide partijen naar de rechter kunnen stappen.

Artikel 5 lid 14

De bevoegdheid om aan te geven dat de werknemer nog niet kan terugkeren op de werkvloer omdat deze niet volledig is hersteld, is nieuw. Dit in het kader van bedrijven die druk zouden kunnen zetten op bedrijfsartsen om de werknemers eerder naar de werkplek te sturen. Deze mensen kunnen dan een klacht indienen bij de commissie. De commissie is dan een soort beroepsinstantie. De commissie zal dit voorstel overnemen. In de praktijk wordt deze bevoegdheid al gebruikt.

Artikel 6

Door de periode van 3 jaar (lid 1) te vervangen met een periode van 10 jaar wordt rekening gehouden met beroepsziekten die na een aantal jaren ontstaan (incubatieperiode). De vordering kan worden geplaatst bij de Commissie Invaliditeitspercentage. Voor de rest is deze bepaling ongewijzigd gebleven evenals lid 2.

Artikel 7

In dit artikel wordt het Waarborgfonds voor Bedrijfsongevallen en Beroepsziekten ingesteld. Dat is om uitkeringen te doen in de gevallen waar de werkgever de SOR verzekering niet heeft gesloten en ook niet solvent is om de uitkeringen uit eigen zak te doen. In deze gevallen doet het fonds de uitkering onder de voorwaarde dat tegen de werkgever sancties worden toegepast. Deze en andere voorwaarden worden in het staatsbesluit genoemd.

Artikel 9 lid 1

Artikel 9 lid 1 is herschreven.

Artikel 9 lid 2 is met het oog op de ruime mogelijkheden om verzekeringen te sluiten en de toegankelijkheid van verzekeringen die is toegenomen, vervallen. Ook is vervallen verklaard lid 4 omdat inmiddels unanimitieit erover bestaat dat alle bedrijven hun werknemers dienen te hebben verzekerd, ook bedrijven die door de Staat worden gesubsidieerd en ook de werknemers van volkenrechtelijke organisaties etc..

Artikel 9 lid 5

Bij artikel 9 lid 5 is belangrijk het polisblad dat aangeeft over welke periode de SOR dekking loopt. Het polisblad kan dienen als bewijs dat er een lopende dekking is, omdat er voor de SOR belangrijk is dat de dekking loopt.

Lid 5 is gesplitst en is voor de overzichtelijkheid gedeeltelijk opgenomen in lid 7.

Lid 7 regelt de vorderingsrechten in het kader van schadeloosstellingen.

Artikel 10 lid 1

In het strafprocesrecht ontstaan er perikelen met betrekking tot 'hij, die de werkgever ter plaatse van het ongeval vertegenwoordigt' bijvoorbeeld in het kader van het snelrecht en het heterdaad principe. Er wordt wat dit betreft gerefereerd aan het gestelde in artikel 28 van de Arbeidswet. Daar wordt bepaald dat het hoofd of de bestuurder van een onderneming verplicht is te zorgen dat

bij zijn ontstentenis of afwezigheid een opzichthouder (aansprakelijke toezichthouder) wordt aangewezen. Gelijke verplichtingen, als op het hoofd of de bestuurder van een onderneming is gelegd, rust op het opzichthoudend personeel, voor zover het door het hoofd of de bestuurder is belast met de zorg voor de naleving van wettelijke bepalingen. Aan de verplichting van het hoofd of de bestuurder en het opzichthoudend personeel, wordt geacht te zijn voldaan, wanneer zij aantonen, dat door hen de nodige bevelen zijn gegeven, de nodige maatregelen zijn genomen, de nodige middelen zijn verschaft en het redelijkerwijze te vorderen toezicht is gehouden om de naleving te verzekeren van de bepalingen voor welker naleving zij verplicht waren te zorgen.

Artikel 10 lid 2

De periode van 3 maal 24 uur is veranderd in 2 maal 24 uur, omdat dit gelet op de communicatiemogelijkheden en de toegenomen verkeersinfrastructuur zeker wenselijk is. In het aangifteformulier dienen de geboortedatum, ID-nummer, nationaliteit, toedracht van het ongeval en wat de persoon van d werknemer exact deed, worden opgenomen. De commissie geeft aan dat m.u.v. de geboortedatum alle andere genoemde gegevens reeds in het formulier voorkomen. Er zal in het formulier geboortedatum worden opgenomen i.p.v. leeftijd. De voorstellen moeten in een beschikking worden opgenomen.

Het formulier dient online geplaatst te worden. Hierover zullen de mensen worden ingelicht. Het formulier kan ook gestuurd worden naar de Vereniging van Medici in Suriname. Dit is echter een logistieke aangelegenheid.

Artikel 10 lid 5

Lid 5 stelt nu dat van elke ziekteverzuim, niet alleen bij ongeschiktheid voor langer dan 24 uur (oud systeem) er een melding wordt gemaakt.

Artikel 10 lid 6

Lid 6 is nieuw en verplicht de werkgever tot registratie en de melding van ook de bijna-ongevallen. Dit is belangrijk in het kader van de op handen zijnde invoering van de arbeidsomstandighedenwetgeving waarin de risico- inventarisatie en de preventie van ongevallen een belangrijke rol spelen.

Artikel 11

Bij artikel 11 gaat niet om meldingsplicht, maar over het verschaffen van inlichtingen. Het voormalige artikel 13 is nu herschreven.

Artikel 12

Ook hier is de inhoud ongemoeid gelaten en is de formulering vereenvoudigd. Bij de artikelen 11, 12 en 13 gelden zeker ook de verruiming van de bevoegdheden van de arbeidsinspecteurs zoals geregeld in 2017 middels de wijziging van het Decreet Arbeidsinspectie (nu: Wet Arbeidsinspectie).

Artikel 14

Deze bepaling is bedoeld om de mogelijkheden tot de oplossing van ongevallen te vergroten. Getuigen hebben het recht om direct mededelingen te doen aan de Arbeidsinspectie. Daarmee voldoet men een plicht als goede burger.

Artikel 15

Lid 2 is nieuw en is bedoeld om bij de controlewerkzaamheden ook het bewijs te beoordelen over de verplichte aangifte. Jaarlijks wordt het register digitaal opgestuurd aan het hoofd van de Arbeidsinspectie die hierover instructies mag uitvaardigen.

Artikel 16

Deze bepaling is ongewijzigd gehandhaafd en heeft instructies ten aanzien van de uitkeringen genoemd in artikel 5 en het Ongevallenregister.

Artikel 17

De hier te benoemen commissie ter bemiddeling wordt nu de Commissie Schadeloosstelling genoemd en is ad hoc te benoemen per geval. De mogelijkheid om een eigen bemiddelingscommissie te benoemen is uitdrukkelijk nu in de wet geregeld. Lid 4 is voor een betere overzicht geherformuleerd.

Artikel 18

Deze bepaling regelt de vorderingsrechten die blijven bestaan ook nadat uitkeringen tijdens de werkgevers zijn ontvangen. Het gaat om schadeloosstellingen etc. die de uitkeringen in deze wet te boven gaan. Het een en ander hangt af van de echte schade en inkomstendervingen die de persoon ondergaat bij een ongeval en als gevolg daarvan de arbeidsongeschiktheid.

Artikel 19

Artikel 19 lid 1 is gehandhaafd. Lid 2 is verduidelijkt met de toevoeging van ‘van de geneesheer’. De rest van de bepalingen is ongewijzigd. Deze bepalingen hebben betrekking op de beroepsprocedure.

Artikel 21

Deze bepaling heeft te maken met de bedrijvenregistratie en houdt verband met de Werknemers Registratiewet. Dit bedrijvenoverzicht is noodzakelijk in het kader van de preventieve controle ter voorkoming van bedrijfsongevallen en beroepsziekten.

Artikel 23 en 24

Deze bepaling regelt het belangrijke onderwerp van beroepsziekte. Bij de beroepsziekte gelden dezelfde schadeloosstellingen en dezelfde diskwalificatienormen. De incubatieperioden moeten in een staatsbesluit worden geregeld. Deze bepaling regelt de causaliteit in algemene zin. Zie hierover elders in de toelichting.

Met betrekking tot de vaststelling van de wet zijn er nieuwe regels aangenomen. Zo is de lijst van beroepsziekten vervangen met een langere versie in Bijlage I.

Bij de vaststelling van de beroepsziekte worden de aanwijzingen in acht genomen zoals opgenomen in het Besluit Beroepsziekten. Dit besluit is gebaseerd op de publicatie “Identification and recognition of occupational diseases: Criteria for incorporating diseases in the ILO list of occupational diseases”, een document voorbereid door het Secretariaat van de ILO om het werk

van de Meeting of Experts van 2009 te faciliteren. In de meeting van de experts van 2009 werd de laatste lijst van beroepsziekten aangenomen en door de Governing Body van de ILO in 2010 geadopteerd. Deze lijst is als bijlage opgenomen in de Arbeidsomstandighedenwet 2017. Het Besluit Beroepsziekten bouwt voort op de lijst van 2010. De Committee of Experts van de ILO beveelt Suriname al enige tijd aan om de lijst van beroepsziekten aan te passen. De aanpassing van de lijst is een begin naar een beter werkende praktijk om beroepsziekten ten volle te erkennen en de aandoeningen te identificeren en vast te stellen.

De definitie van beroepsziekte is een novum in onze wetgeving en is gebaseerd op standaarden van de ILO. Volgens het Protocol van 2002 bij de Occupational Safety and Health Convention, 1981 (No. 155), dekt de term “occupational disease” ‘elke aandoening ontstaan als gevolg van blootstelling aan risicofactoren die voortvloeien uit werkgerelateerde activiteiten’. De ILO Employment Injury Benefits Recommendation, 1964 (No. 121), artikel 6 lid 1 definieert beroepsziekten in de volgende bewoordingen: “Elk lid zal, onder beschreven omstandigheden, aandoeningen die voortvloeien uit blootstelling aan stoffen en gevaarlijke omstandigheden in processen, bedrijven en beroepen, aanmerken als beroepsziekten.”. Twee hoofdelementen zijn belangrijk in de definitie van beroepsziekte:

- het causaal verband tussen blootstelling in een specifiek werkmilieu of aan een werkzaamheid en een bepaalde ziekte;
- het feit dat de aandoening zich voordoet onder een groep van blootgestelde personen met een regelmaat die staat boven de gemiddelde morbiditeit van de rest van de populatie.

Artikel 8 van de Employment Injury Benefits Convention, 1964 [Schedule I aangepast in 1980] (No. 121), die de verschillende mogelijkheden over de vorm van identificatie en erkenning van beroepsziekten aangeeft, bepaalt dat lidlanden:

- (a) een lijst van beroepsziekten vaststellen (lijststelsel) die minimaal inhoudt de Schedule I behorende bij de conventie met beschreven omstandigheden (prescribed conditions); of
- (b) in de wetgeving opnemen een algemene definitie van beroepsziekten (algemeen definitiestelsel) dat ruim genoeg is zodat ten minste de aandoeningen in Schedule I van het verdrag daaronder vallen; of
- (c) een lijst van beroepsziekten voorschrijven conform punt a. aangevuld door een algemene definitie die betrekking heeft op de bron van beroepsziekten die niet voorkomen onder de omstandigheden zoals omschreven bij de lijst (gemengd stelsel).

Het lijststelsel gaat uit van een beperkte lijst van aandoeningen waarvan aangenomen wordt dat ze een werkgerelateerde bron hebben. Dit vereenvoudigt de zaak voor de betrokken partijen, aangezien het regelmatig heel moeilijk en zelfs onmogelijk is om te bewijzen of te ontkennen dat een aandoening te wijten is aan het werk van een slachtoffer. Een ander voordeel is dat gericht op preventie kan worden gewerkt. Het algemene definitiestelsel dekt theoretisch alle beroepsziekten, maar laat het aan het slachtoffer om de bron van de aandoening te bewijzen. In de praktijk ontstaan er geschillen, terwijl de nadruk ook minder is op preventie. Het gemengd stelsel wordt door veel lidlanden gevolgd. Suriname heeft gehandhaafd het lijststelsel door de opsomming van de beroepsziekten in artikel 24 van de Ongevallenregeling. Deze opsomming is onvolledig. Deze wet gaat uit van het lijststelsel met een evolutie naar het gemengde stelsel als het oud stelsel nu goed begin te functioneren. De lijst is nu wel aangepast en is ruimer dan Schedule I.

De vaststelling van het bestaan van een beroepsziekte geschiedt door het Hoofd van de Arbeidsinspectie. Hij vraagt daarbij advies van het Hoofd Medisch Bureau en de Commissie Beroepsziekten. Deze geven bindend advies. Nieuw is de instelling van de commissie beroepsziekten. Nadere regels over deze commissie worden bij staatsbesluit geregeld. Bij het maken van het staatsbesluit worden de vertegenwoordigers van de werkgevers en de werknemers geconsulteerd.

Artikel 26 a

Deze bepaling is bedoeld om verdere schade aan het lichaam van de werknemer te voorkomen door riskante arbeid achterwege te laten en heeft een preventief karakter. Er is een plicht op de werkgever om aan het begin van de dienstbetrekking een arbeidsgezondheidskundig onderzoek (ago) te doen plegen. Daarbij wordt mede rekening gehouden met de specifieke risico's die de type arbeid qua karakter en omstandigheden waaronder het moet worden verricht, met zich meebrengt. Daarna vindt periodiek een arbeidsgezondheidskundig onderzoek (pago) ingesteld om slijtages etc.. te ontdekken. Dit alles is gericht op vroege detectie van gezondheidsschade bij werknemers, als gevolg van de arbeid. Zodoende kunnen beroepsziekten gemakkelijker kunnen worden vastgesteld. De werknemer is verplicht de ago en de pago te ondergaan. Doet hij dit niet aan is hij persoonlijk verantwoordelijk voor de schade die ontstaat door wegblijven van schadebeperkende maatregelen.

Artikel 28

Artikel 18 impliceert dat de werknemer bij het ontvangen van de uitkering zijn recht niet verliest om in een civiele proces het meerdere te vragen van wat hem toekomt. Het heeft te maken met rechtvaardigheid. Door de uitkering te ontvangen is de werkgever dus nog niet gevrijwaard.

Artikel 28 geldt ten aanzien van schade die veroorzaakt is d.m.v. een misdrijf. Het misdrijf moet bewezen zijn.

Artikel 5 lid 1 sub c zegt dat voor de berekening van de uitkering alleen het verzekerd bedrag in aanmerking komt. Er wordt hier geen afstand gedaan van het meerdere. Het gaat om een instructie om de berekening van de uitkering te maken.

Artikel 31

Overtreding van artikel 9 lid 1 is nu als een misdrijf opgenomen in artikel 33. Er is een zwaardere straf hierop gekomen.

Gegeven te Paramaribo, de

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI

Handwritten signature of Chandrikapersad Santokhi, dated 11/1/24.

Handwritten blue mark or stamp.

Bijlage I behorende bij artikel 1 lid 8 en artikel 24 lid 1 van de Ongevallenregeling 2021
Beroepsziekten

De volgende aandoeningen worden aangemerkt als de beroepsziekten:

1. Beroepsziekten veroorzaakt door blootstelling aan agentia i.v.m. werkactiviteiten

1.1. Aandoeningen veroorzaakt door chemische agentia

- 1.1.1. Ziekten veroorzaakt door beryllium of zijn verbindingen
- 1.1.2. Ziekten veroorzaakt door cadmium of zijn verbindingen
- 1.1.3. Ziekten veroorzaakt door fosfor of zijn verbindingen
- 1.1.4. Ziekten veroorzaakt door chroom of zijn verbindingen
- 1.1.5. Ziekten veroorzaakt door mangaan of zijn verbindingen
- 1.1.6. Ziekten veroorzaakt door arseen of de verbindingen ervan
- 1.1.7. Ziekten veroorzaakt door kwik of haar verbindingen
- 1.1.8. Ziekten veroorzaakt door lood of de verbindingen ervan
- 1.1.9. Ziekten veroorzaakt door fluor of haar verbindingen
- 1.1.10. Ziekten veroorzaakt door kooldisulfide
- 1.1.11. Ziekten veroorzaakt door halogeenderivaten van alifatische of aromatische koolwaterstoffen
- 1.1.12. Ziekten veroorzaakt door benzeen of zijn homologen
- 1.1.13. Ziekten veroorzaakt door nitro- en amino-derivaten van benzeen of zijn homologen
- 1.1.14. Ziekten veroorzaakt door nitroglycerine of andere salpeterzuuresters
- 1.1.15. Ziekten veroorzaakt door alcoholen, glycolen of ketonen
- 1.1.16. Ziekten veroorzaakt door asphyxianten zoals koolmonoxide, waterstofsulfide, waterstofcyanide of zijn derivaten
- 1.1.17. Ziekten veroorzaakt door acrylonitril
- 1.1.18. Ziekten veroorzaakt door stikstofoxiden
- 1.1.19. Ziekten veroorzaakt door vanadium of zijn verbindingen
- 1.1.20. Ziekten veroorzaakt door antimoon of zijn verbindingen
- 1.1.21. Ziekte veroorzaakt door hexaan
- 1.1.22. Ziekten veroorzaakt door minerale zuren
- 1.1.23. Ziekten veroorzaakt door farmaceutische middelen
- 1.1.24. Ziekten veroorzaakt door nikkel of zijn verbindingen
- 1.1.25. Ziekten veroorzaakt door thallium of zijn verbindingen
- 1.1.26. Ziekten veroorzaakt door osmium of haar verbindingen
- 1.1.27. Ziekten veroorzaakt door selenium of zijn verbindingen
- 1.1.28. Ziekten veroorzaakt door koper of zijn verbindingen
- 1.1.29. Ziekten veroorzaakt door platina of zijn verbindingen
- 1.1.30. Ziekten veroorzaakt door tin of haar verbindingen
- 1.1.31. Ziekte veroorzaakt door zink of haar verbindingen
- 1.1.32. Ziekten veroorzaakt door fosgeen
- 1.1.33. Ziekten veroorzaakt door cornea-irritanten zoals benzochinon
- 1.1.34. Ziekten veroorzaakt door ammoniak
- 1.1.35. Ziekten veroorzaakt door isocyanaten
- 1.1.36. Ziekten veroorzaakt door pesticiden
- 1.1.37. Ziekte veroorzaakt door zwaveloxiden

- 1.1.38. Ziekten veroorzaakt door organische oplosmiddelen
- 1.1.39. Ziekten veroorzaakt door latex- of latex-houdende producten
- 1.1.40. Ziekten veroorzaakt door chloor
- 1.1.41. Ziekten veroorzaakt door andere chemische agentia op de werkplek die hierboven niet zijn genoemd waar wetenschappelijk of anderszins op geldige wijze een direct verband kan worden vastgesteld, tussen blootstelling aan deze chemische agentia vanwege werkzaamheden en de aandoening(en) opgelopen door de werknemer.

1.2. Aandoeningen veroorzaakt door fysische agentia

- 1.2.1. Gehoorverlies veroorzaakt door lawaai
- 1.2.2. Ziekten veroorzaakt door trillingen (stoornissen van spieren, pezen, botten, gewrichten, Perifere bloedvaten of perifere zenuwen)
- 1.2.3. Ziekten veroorzaakt door gecomprimeerde of gedecomprimeerde lucht
- 1.2.4. Ziekten veroorzaakt door ioniserende stralingen
- 1.2.5. Ziekten veroorzaakt door optische (ultraviolette, zichtbare licht, infrarood) straling inclusief laser
- 1.2.6. Ziekten veroorzaakt door blootstelling aan extreme temperaturen
- 1.2.7. Ziekten veroorzaakt door andere fysische agentia op de werkplek die hierboven niet zijn genoemd waar wetenschappelijk of anderszins op geldige wijze een direct verband kan worden vastgesteld, tussen blootstelling aan deze fysische agentia vanwege werkzaamheden en de aandoening(en) opgelopen door de werknemer.

1.3. Biologische agentia en infectie- of parasitaire aandoeningen

- 1.3.1. Brucellosis
- 1.3.2. Hepatitis virussen
- 1.3.3. Humane immunodeficiëntievirus (HIV)
- 1.3.4. Tetanus
- 1.3.5. Tuberculose
- 1.3.6. Giftige of inflammatoire syndromen geassocieerd met bacteriële of schimmelinfecties
- 1.3.7. Miltvuur
- 1.3.8. Leptospirose
- 1.3.9. Ziekten veroorzaakt door andere biologische agentia op de werkplek die hierboven niet zijn genoemd waar wetenschappelijk of anderszins op geldige wijze een direct verband kan worden vastgesteld, tussen blootstelling aan deze biologische agentia vanwege werkzaamheden en de aandoening(en) opgelopen door de werknemer.

2. Beroepsziekten aan orgaansystemen

2.1. Luchtweegaandoeningen

- 2.1.1. Pneumoconiosen veroorzaakt door fibromen minerale stof (silicose, antraco-silicose, asbestose)
- 2.1.2. Silicose met longtuberculose
- 2.1.3. Pneumoconiosen veroorzaakt door niet-fibromen minerale stof
- 2.1.4. Siderose
- 2.1.5. Bronchopulmonale ziekten veroorzaakt door hard metaalstof
- 2.1.6. Bronchopulmonale ziekten veroorzaakt door stof van katoen (byssinose), vlas, hennep, Sisal of suikerriet (bagassose)

- 2.1.7. Astma veroorzaakt door erkende sensibiliserende middelen of irriterende stoffen die inherent zijn aan de werkwijze
- 2.1.8. Extrinsicke allergische alveolitis veroorzaakt door de inademing van organische stof of microbiële verontreinigde aerosolen, voortvloeiend uit werkactiviteiten
- 2.1.9. Chronische obstructieve longziekten veroorzaakt door inhalatie van steenkoolstof, stof uit steengroeve, houtstof, stof uit granen en landbouwwerkzaamheden, stof in dierlijke stallen, stof van textiel en papierstof, voortvloeiend uit werkactiviteiten
- 2.1.10. Ziekten van de long veroorzaakt door aluminium
- 2.1.11. Bovenste luchtwegstoornissen veroorzaakt door erkende sensibiliserende middelen of iritante stoffen inherent aan het werkproces
- 2.1.12. Andere luchtwegziekten die hierboven niet zijn genoemd waar wetenschappelijk of anderszins op geldige wijze een direct verband kan worden vastgesteld, tussen blootstelling aan risicofactoren op de werkplek en de aandoening(en) opgelopen door de werknemer.

2.2. Huidaandoeningen

- 2.2.1. Allergische contact dermatose en contact urticaria veroorzaakt door andere erkende Allergie-agressieve stoffen die voortvloeien uit werkactiviteiten die niet in andere artikelen zijn opgenomen
- 2.2.2. Irriterende contactdermatosen veroorzaakt door andere erkende irriterende stoffen die ontstaan uit werkactiviteiten die niet in andere artikelen zijn opgenomen
- 2.2.3. Vitiligo veroorzaakt door andere erkende agenten die voortvloeien uit werkactiviteiten niet opgenomen in andere items
- 2.2.4. Andere huidaandoeningen veroorzaakt door fysische, chemische of biologische agentia op het werk hierboven niet opgenomen waar wetenschappelijk of anderszins op geldige wijze een direct verband kan worden vastgesteld, tussen blootstelling aan risicofactoren verbonden aan werkzaamheden en de huidaandoening opgelopen door de werknemer.

2.3. Spier- en beenderafwijkingen

- 2.3.1. Radiale styloïde tenosynovitis als gevolg van herhalende bewegingen, krachtige inspanningen en extreme houdingen van de pols
- 2.3.2. Chronische tenosynovitis van hand en pols als gevolg van herhalende bewegingen, krachtige inspanningen en extreme houdingen van de pols
- 2.3.3. Olecranon bursitis als gevolg van langdurige druk van het ellebooggebied
- 2.3.4. Prepatellaire bursitis als gevolg van langdurig verblijf in knielende positie
- 2.3.5. Epicondylitis door herhaaldelijk krachtig werk
- 2.3.6. Meniscusletsels na langdurige werkuren in een knielend of hurkende positie
- 2.3.7. Carpale tunnel syndroom door lange periodes van herhaaldelijk krachtig werk, werktrillingen, extreme houdingen van de pols, of een combinatie van de drie
- 2.3.8. Andere spier- en beenderafwijkingen hierboven niet genoemd waar wetenschappelijk of anderszins vastgesteld wordt een direct verband tussen blootstelling aan risicofactoren verbonden aan werk en de afwijking opgelopen door de werknemer.

2.4. Mentale en gedragsstoornissen

2.4.1. Posttraumatische stress-stoornis

2.4.2. Andere mentale en gedragsstoornissen hierboven niet genoemd waar wetenschappelijk of anderszins vastgesteld wordt dat er een direct verband is tussen blootstelling aan risicofactoren verbonden aan werk en de mentale en gedragsstoornissen opgelopen door de werknemer.

3. Beroepskanker

3.1. Kanker veroorzaakt door de volgende agentia:

3.1.1. Asbest

3.1.2. Benzodrine en zijn zouten

3.1.3. Bis-chloormethylether (BCME)

3.1.4. Chromium VI verbindingen

3.1.5. Koolteer, koolteerbronnen en roet

3.1.6. Beta- naftylamine

3.1.7. Vinylchloride

3.1.8. Benzeen

3.1.9. Giftige nitro- en amino-derivaten van benzeen of zijn homologen

3.1.10. Ioniserende straling

3.1.11. Teer, toonhoogte, bitumen, minerale olie, antraceen, of de verbindingen, producten of residuen van deze stoffen

3.1.12. Cokesoven uitstoot

3.1.13. Nikkelverbindingen

3.1.14. Houtstof

3.1.15. Arseen en zijn verbindingen

3.1.16. Beryllium en zijn verbindingen

3.1.17. Cadmium en zijn verbindingen

3.1.18. Erioniet

3.1.19. Ethyleenoxide

3.1.20. Hepatitis B virus (HBV) en hepatitis C virus (HCV)

3.1.21. Kankers veroorzaakt door andere agentia op het werk die hierboven niet zijn genoemd, waar wetenschappelijk of anderszins vastgesteld wordt een direct verband tussen blootstelling aan risicofactoren verbonden aan werk en de kankers opgelopen door de werknemer.

4. Overige aandoeningen

4.1. Nystagmus mijnwerkers

4.2. Andere aandoeningen veroorzaakt door beroepen of processen niet opgenomen op deze lijst waar wetenschappelijk of anderszins een direct verband is vastgesteld tussen de blootstelling vanwege het werk en deze ziekten die worden opgelopen door de werknemer.